

Sayı – 17

Harp Mecmuası

Yıl – 2

Mart 1333

Cemaziyelevvel 1335

Fiyatı: 1 kuruş

İdârehâne: İstanbul – Cağaloğlu
Kapalıfırın Sokağı numara 6
(Telefon 1854)

On beş günde bir çıkar asker ve
muharebeden bahs eder risale-i musavvere

İstanbul ve vilayât için posta
ücreti de dahil olduğu halde bir
yıllık iştirak bedeli **25** kuruş

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Galiçya'da: Ateşli bombalarını altmış metroya kadar düşman bağrına savıran Osmanlı yiğitleri

Harp Mecmuası

Cemaziyelevvel 1335
Mart 1333

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2- Kaymakam Yasin Hilmi Bey, 3- Binbaşı İsmail Hakka Bey, 4- Kaymakam Ahmet Muhtar Bey, 5- Yaver Mülazım-ı Evvel Nurettin Efendi, 6- Mülazım Kemalettin Efendi, 7- Mülazım Kazım Efendi

Galiçya'da: Anavatanından uzak cephede şehzâdelerimizden Miralay Cemaleddin Efendi hazretleri kahraman müdâfileri ziyaretten sonra bir fırka karargâhında

KAFKAS CEPHESİNDE

Bir zabitin defter hatıratından:

26 Kanunievvel 1330— Ne elim bir gün. Kar dağ tepelerinde, vadilerde girdebadlar teşkil ederek yaşıyor. Bazen bütün ufuk kapanıyor. Etraf dondurucu, öldürücü bir karanlık içinde kalıyor. Tabiatla feveran-ı beşer birleşmiş, her tarafa ölüm, dehşet saçılıyor. Tipi biraz sükunet bulur bulmaz, uzaklarda, karlar içinde insan ve hayvandan mürekkep müsellaah kitlelerin dumanlı, karlı ufuklara doğru uzaklaştığı görülüyor, fırtınaların uğultulu sadalarını topların keskin velveleleri adeta yırtarcasına, delercesine geçerek kulaklarda haşın akisler peyda ediyor. İnsan tabiatın,

Galiçya'da düşmana karşı siperleri içinde ateş eden Osmanlı dilâverleri

beşeriyetin en müthiş kuvvetlerini, en hevl-nak asarını gösterdiği bir sırada, vatanını felaket ve ölüm karşısında müdafaa etmekte bilseniz ne tatlı, ne ruh-ı istinâs bir hazz-ı derûnî duyuyor.

Düşünüyorum: Bir zamanlar ecdadımızın yine bu dağlarda, yine bu ovalarda, yine tabiatın bu aynı tesiri, aynı tesiri müthiş haiz şiddetleri karşısında Osmanlılık namını i'lâ için, Osmanlı Türklerinin şehametini, celadetini, ulviyetini, azmini bütün cihana göstermek için Üsküdar'dan, her türlü vesait-i nakliyyeden mahrum bir devirde, yürüye yürüye bu soğuk mıntıkalara geldiklerini, buralarda, bu uzak beldelelerde şanlı zafer ihraz eylediklerini, düşmanlarını Aras vadilerinde, Kafkas geçitlerinde takip ederek bahri Kalzem sahillerine, demir kapılara, derbentlere kadar sürüp attıklarını tasavvur ediyorum. Bu azim-i cengaveranenin azamet ve mehabeti karşısında ecdadımızın ulu himmetine karşı a'mak-ı ruhumda bir vecd-i tevkir hissetmekten kendimi alamıyorum.

Filhakika bu mıntikalarda hareket eden eski Osmanlı ordusunun himmetini takdir etmemek gayr-ı kabildir. Bir zamanlar Yavuz Sultan Selimler de bu mıntıkaya gelen yollardan geçmişler, Ferhat Paşalar, Özdemiroğlu Osman Paşalar celadetleriyle, hamasetleriyle tarihte ebedî bir nam-ı iftihar bırakmışlardı. Bugün Karadeniz'den İran hududuna kadar imtidad eden bu karlı harp mıntıkası o zamanlar kahraman ordumuzun mütevalî fedakarlıklarına ma'kes olmuştu. Cesur paşalarımız askerlerinin cesaretlerini teşvik etmişler, onlarla beraber nehirler geçmişler, zulmetler içinde meşale savaşları yapmaktan geri durma-

۲ - قائمقام یسن حلی بیگ، ۳ - بیکباشی اسماعیل حق بیگ، ۴ - قائمقام احمد غلغار بیگ، ۵ - یاور ملازم اول نورالدین افندی، ۶ - ملازم کمال الدین افندی، ۷ - ملازم کاظم افندی

غالیبیاده: آنادولوندره اوزاق مہرہ شہزادہ لہجہ مذہ میر آلائی جمال الدین افندی حضرت ندی قہرمانہ مدافعہ لری زیادہ مذہ صکرہ ہر قدر قرار یافتہ

قافقاس جہہ سندرہ

ہر شاہدہ دفتر خاطراندن:

بشريتك الله مدھش قوتلری، الله هولناك آتاری کوستردی برصردہ، وطنی فلاکت و اولوم قارشیندہ مدافعه ایچکده بیلہ کر نہ طانی، نہ روح استیناس برحظ درونی ملویور. دوشونیورم: برزمانلر اجدادیزک نہ بوتلاغلرده، نہ بو اووالرده، نہ طبیعتک بو عین تأثیری، عین تأثیر مدھشی حاضر شدتلری قارشیندہ عثمانلیق نامی اعلا ایچون، عثمانی نورکیریک شہادت، جلادتی، علونتی، عزمی بوتون جہانہ کوسترمک ایچون اسکداردن، ہر درلو وسائط نقلیہ دن محروم ہر دورده، یورویہ یورویہ بو صوغوق منطقہ لہ کلد. کارنی، یورالرہ، بو اوزاق بلدہ لردہ شانلی طغر احراز ایبلہ کارنی، دشمنلری آراس وادیلرہ، قافقاس یکدلرہ تعقب ایدرک بحر قزم ساحلرینہ، دمیر قابیلرہ، دریندلرہ قدر سوروب آتدق لری تصور ایڈ. بیورم. بو عزم جنگاورانہ نک عظمت ومہابتی قارشیندہ اجداد. دیمزک علو مہمتہ قارش اعماق دوحمہ ہر وجد توقیر حس ایچکدن کندیم آلامیورم. فی الحقیقہ بو منطقہ لردہ حرکت ایڈن اسکی عثمانی اردوسنک مہمتی تقدیرایمک غیر قابیلرہ. برزمانلر یاور سلطان سلیم لردہ بو منطقہ بہ کتن یوللردن یکیشلر، فرہادباشلر، اوزدمیر اوغلی عثمان باشلر جلا. دنلریلہ، حماسلریلہ تاریخدہ ایڈی برنام افتخار برافشلردی. بوکون قرہ دکزدن ایران حدودینہ قدر امتداد ایڈن یوقارلی حرب منطقہ سی اوزمانلر قہرمان اردوسنک متوالی فداکارلرینہ معکس اولمشدی. جسورباشلریز عسکرلرینک جسا. دنلری تشویق ایچتلر، اولرلہ برابر نہیرلر یکیشلر، طللنلر ایچندہ مشعلہ صاواشلری باغدن کری ملورما.

غالیبیاده: دشمنہ قارلی سیرلری ایچندہ آتشیہ ابدہ عثمانی دلاورلری

Düşman yalnız tabiatla mübareze etmiyordu. Cesur zabitle-
rimizin fedakar neferlerimizin süngülerine, kurşunlarına karşı
mezruhane mücadeleden geri durmuyordu. Bu mücade-
leden biri Bardız'da Çil Horos tepesi önünde vukua geldi.
Hava soğukdu. Bura, etrafda kar girdebadları husule getiri-
yordu. 96'ncı alay Bardız'da Çil Horos tepe-
sini işgal etmiş-
di. Bu tepenin
müdafaası alına-
madı. Düşmanın
ateşi, soğukun
şiddeti bu vazı-
feyi müşkil bir
hale getiriyordu.
Fakat asker-
lerimizin kuvve-i
m a n e v i y e s i
yerinde idi.
Hiçbir felaket
onların azim ve
metanetlerini
kıramıyordu. Bir
zaman oldu ki
düşman fasıla ile

Galiçya'da: Düşman siperleriyle karşı karşıya

etdiği ateşleri şiddetlendirdi. Başımızın üzerinden kar furtu-
naları güya mermileri alıp götürüyor, kulaklarımız velveller,
uğultular ile cınlayordu. Şarapneller müdhış tarakalarla par-
çalanıyordu. O günün kahramanı Mülazım-ı sani Vanlı
Hüsnü Efendi birinci tabur üçüncü bölüğe mensubdu. Genç
zabit, öyle azim etmişti ki, bu tepede düşmanın, tabiatın her
dürlü müşkilatına rağmen ya vazifesini ifa edecek veya orada
feda-yı can eyleyecekti. Hüsnü Efendi'nin vazifesi düşmanın
öldürücü ateşleri altında, karşıındaki tepeyi işgal eylemekdi.
Bu işgal vazifesini ifa etmek, muharebenin bu safhasında
gayet müşkildi. Hüsnü Efendi bu müşkilatı katıyen nazar-ı
itibara almadı. Maiyyetindeki efradı teşc' için bî-perva siper-
lere koşdu. Kar furtunaları altında, ellerinde tüfenkler, zabit-
lerinin emirlerine intizar eden askerlerinin karşısına geçti.
Onlara bütün samimiyet-i vicdaniyesiyle şu sözleri söyledi:

Galiçya'da: Karlı ormanlarda kat'atımızın zeminlikleri önünde

mışlardır. Serdar Ferhat Paşa metanet ve hamasetini en ziya-
de bu havalide göstermiş, Özdemiroğlu Osman Paşa doksan
yaşında olduğu halde buralarda destgireler içinde ordular
idare etmiş, bu yollarda feda-yı can eylemişti. Kahraman
ordumuzun hain Ruslara karşı ihraz-ı zafer etmesi için önu-
müzde müselsel ve parlak zafer misalleri vardı.
Osmanlı ordusu için Kafkas mıntıkası bir mıntika-i zaferdi, ordu-
muz, şimdi ecdadının ese-
rine tebaiyyet etmek, vata-
nımızın mevcudiyetine
kasd eden düşmanlarımızı
tepelemek azmiyle çalışı-
yor. Bu azmin âsarı zabit-
lerimizin, neferlerimizin
misli na-mesbuk kahra-
manlıklarıyla tarih-i şan ve
şerefimize bir sahife-i ifti-
har ilave ediyor.

Fakat bu mıntikalar-
da her zafer en müdhış
müdafa, en takatsüz müş-
kilata karşı istihsal edildiği

içün gayet kıymetdardır. Kış, buraların en bî-rahm düşmanı-
dır. Düşmanın mermileri tabiatın şedaidi karşısında hiç mesa-
besindedir. Bulutlara karışacak derecede yükselen tepeler,
bিরer şahika-i mevt ve felaketdir. Oralarda geçen bir kafilе,
kar girdebadları içinde ber-heva olarak uçurumlarda erir,
parçalanır. Arkadaşlarımdan bir zabit anlatdı: Kafkas mıntika-
nın en sarp bir yerinde ahz-ı mevki etmişler. Karşılarında bir
geçid varmış. Geçidin kenarı kamilen uçurum imiş. Düşman
kendilerine taarruz etmek için bu geçidden behemehal geç-
meğe mecbur imiş kahraman arkadaşım hikayesine devam
ederek diyordu ki: "O günü bir dürlü unutamayacağım. Kar,
fırtına, soğuk her tarafa ölüm saçıyordu. Vadiden tepeye
görünyordu. Vadiden ateşlerimiz altında ilerlemeğe çalışan
kol kısmen telefât veriyor, kurtulan-
lar tepeye doğru ilerliyordu. Bu
suretle düşmanın hareketi ve bizim
ateşlerimiz saatlerce devam etdi. Bir
zaman oldu ki düşmandan eser
görülmedi. Kıt'amız düşmanın geç-
mek istediği geçidi işgal için müsaid
bir zamanda, furtunanın dindiği bir
henganıda, ileri doğru hareket etdi.
Gördüğümüz manzara müdhışdi!
Tepeye çıkmak, yoldan geçmek iste-
yen düşman askerlerinden bir tek
bile kurtulmamışdı. Soğuk ellerini
dondurmuş, bura hepsini uçuruma
yuvılamışdı. Fakat mahûf bir ölüm
darbesi arz eden uçurum çadır, at
göğdesi, insan başı, parçalanmış kol-
lar ve ayaklarla dolu idi.

دشمن يالكز طبيعتله مبارزه ايتيوردى. جسور ضابطلر يترك. فدا.
كارتفرلر يترك سونكولر نه، قورشونلر نه قارشى مزبوخاه مجادله دن كرى
ملورميوردى. بو مجادله دن برى بارد بزدده چيل خروس تپهسى اوكنده
وقوعه كلدى. هوا صوغوقلدى. بورا، اطرافده قار كر دبادلرى حصوله
كتيبيوردى. ۹۶ نجي آلاي بارد بزدده چيل خروس تپهسى اشغال
ايتشدى. بو تپه نك
مدافعهسى آلتيمدى.
دشمنك آتشي، سو-
غوق شدي بو طبقه يي
مشكل بر حاله كتير.
بيوردى. فقط عسكر-
لر يترك قوه معنويهسى
برنده ايدى. هيچ بر
فلاكت اونلر ك عزم و متا.
نلر ني قيراميوردى.
بر زمان اولدى كه دشمن
فاصله ايله اينديكي آتشلى
شدتلند بزدى. باشمك
اوزرندن قارقورتنه لرى
كوي مرميلرى آلوب
كوروييور، قولالريز
لوله لر، اوغولنلر ايله
چينلابوردى. شراپنلر
مدهن طرافه لرله پارچالاتيوردى. او كوكك قهرمانى ملازم ثانى وائل
حسنى افندى برنجى طابور اوچنجى بلوكه منسوبدى. كنج ضابط،
اوله عزم ايتشدى كه، بو تپه ده دشمنك، طبيعتك هر درلو مقلاتنه رغا
يا طبقه سنى ايفا ايله جك ويا اوراده فدای جان ايله جكدى. حسنى افنديك
و طبقه سى دشمنك اولد بريجي آتشلى آلتنده، قارشيشنده كي تپه يي
اشغال ايلكدى. بو اشغال و طبقه سنى ايفا ايتك، محاربك بوسفه سنده
غایت مشكلدى. حسنى افندى بو مشكلاتي قطعاً نظر اعتباره آلمادی.
معينده كي افرادى تشجيع ايجون بى پروا سىرلر قوشدى. قارقورتنه لرى
آلتنده، الينده تفنگلر، ضابطلر ك امرلر نه انتظار ايدن عسكرلر ك
قارشيشنه كچدى. اونلر بونون مصيبت وجدانيه سيله شو سوزلى
سويله دي:

غالبیاده : دشمن سیرلرله قارشى قارشى به

قيش، بورالرك بى رجم دشمنيدر دشمنك مرميلرى طبيعتك شدائدى قار-
شيشنده هيچ متابه سنده در. بولوطله قارشى جاق درجه ده بوكه لن تپه لر، برر
شاهقه موت وفلاكتندر. اورالرده كچن بر قافله، قار كر دبادلرى ايجنده بر هوا
اولارق اوچوروملرده اربى، بارچه لانيبر. اوقداشلمدن بر ضابط
آكلاندى: قافقاس منطقه نك اك صرب بر رنده اخذ موقع ايتشلى.
قارشيلر نده بر كچيد وارش. كچيدك كنارى كاملا اوچوروم ايتش. دشمن
كنسديلر نه تعرض ايتك ايجون بو كچيدن بيه حال كچمكه مجبور ايتش
قهرمان اوقداشم حكايه سته دوام ايدرك دييوردى كه: « اوكونى بر درلو
اونوتامه جنم. قار، قورطنه، صوغوق هر طرفه اولوم ساجيوردى.
واديدن تپه چيقان، تپه نك اوچوروم كنارنى تعقيب ايدن يولى اوزاقدن
كوروييوردي. واديدن آتشلىز آلتنده ايلرله مكه چاليشان قول قسماً

غالبیاده : قارشى اورمانلرده قطع اتمك زمينلكرى اوكنده

اردوسى ايجون قافقاس
منطقه سى بر منطقه
طفردى، اردوش،
شدى اجدادينك اثر نه
تبيت ايتك، وطنمك
موجوديته قصد ايدن
دشمنلر يى تپه ليمك
عزيمله چالشيور. بو
عزمك آتارى ضابطلر-
يترك، نلرلر يترك متلى
نامسبوق قهرمانلرله
تاريخ شان و شرفزه
بر صيغه افتخار علاوه
ايديور.
فقط بو منطقه لرده
هر طفر اك مدهنش مدا
فه، اك طاقسوز مقلاتنه
قارشى استحصال ايدلديكي
ايجون غایت قيمتداردر.

تلفات و برييور، قورتولانلر تپه
اوغرو ايلرله يوردى. بو صورته
دشمنك حركتى و بزم آتشلىز
ساعتلرجه دوام ايتدى. بر زمان
اولدى كه دشمندن اثر كوروله دي.
قطعه من دشمنك كچمك ايتيديكي
كچيدى اشغال ايجون ساعد بر زمانده،
قورتنه نك ديتديكي بر هنگامده،
ايلرى ملوغرو حركت ايتدى.
كورديكيز منظره مدهنشدى!
تپه چيقتى، بولدن كچمك ايتين
دشمن عسكرلر ندى بيله قور-
تولامشدى. صوغوق الارينى
ملوكد برمش، بورا هيسى اوچو-
رومه بو وارا لامشدى. فقط صوف
بر اولوم ضربه سى عرض ايدن
اوچوروم چادر، آت كوكده سى،
السان باشى، پارچالانش قولار
و آياقلرله طولو ايدى.

Müttefiklerimizin Tarihinden Alınacak Dersler

PRUSYA'NIN İTİLÂSİ

Napolyon'un Prusya istilas 1806'dan itibaren altı yedi sene devam etdi. Bu büyük felaket neticesinde herkes Prusya devletinin artık kamilen çökdüğüne, hatta Prusya namının Avrupa haritasından sili-neceğine zâhib olmuşdu. Filhakika Prusya'da inhitat alametleri öteden beri meşhud idi. Napolyon, öyle zan olunuyordu ki, asrın bütün siyasî tabibleri tarafından gayrı-kabil-i ictinab bir suretde ölüme mahkum edilen bir hastaya son darbeyi indirmişdi. Halbuki Prusya yeniden itilâ etdi, bu müdhiş tec-rübeden yeni ve zinde bir halde yükselüp kurtuldu. Sebebi de aş-kardı; çünkü bu muazzam hükü-meti vücuda getiren ademler, bu ademlerin hükümeti teşkil etmek için kullandıkları vasıtalar, hükü-metin sükuta hazırlandığı hen-gamda da mevcuddu, fakat kimse-nin dikkatini celb etmemişdi. Rahib Prad'ın tabiri vech ile "Prusya'nın Avrupa'ya karşı yalnız bir cebhesi, bir yüzü vardı". Gayrı mütecanis bir takım malzeme ile inşa olunan bu cebhe

Uzak harp cephelerinde kumandanlarımızdan Cevad Paşa ve maiyyetleri

Daima önünüzdeyim, peşimi bırakmayınız. Vurulursam hiç bakmayınız, vazifenizi ifa ediniz. Yere düşersem, beni çiğneyerek zafere doğru koşunuz. Bilmiş olunuz ki muvaffa-kiyet cesaretle kaimdir. Yardımcımız Cenab-ı Hakk'dır. Haydi bakayım, ileri! Daima ileri!"

Galiçya'da Almanya İmparatoru hazretlerinin yevm-i viladetleri sene-i devriyesi münase-betiyle müttefik kat'ât ümera ve zabitanından bir grup tebrik merasiminde

daha Büyük Frederik zamanında çatlamaya başlamışdı. Bu cep-henin birgün behemehal yıkılacağı pek kolay anlaşılabilirli. Fakat

"Askerler! Bugün mühim bir vazifeye memur edildik. Şu kar-şık düşman siperine hücum edeceğim. Biliyorum hepimiz yarı donmuş bir haldeyiz. Ve bu vadide hücum da pek müş-kildir. Fakat ordumuzun mukadderatı bizim bu kahramanane vazifeyi ifa etmeliğimize bağlıdır. Emin olunuz, ne ölüm korkulduğu kadar acı, ne de hayat zan olunduğu kadar tatlı-dır. Kıymetli arkadaşlarımızı şehid eden, kanlar içinde bıra-kan şu hain düşmandan intikam almak istemez misiniz?"

üzerinde bî-ruh yatıyor, elinde karlar üzerine düşen kılıcı el-ân düşman istikametini gösteriyordu.

متفقین بزرگ تاریخند آنجه جق دوسله

پروسیانک اعتلاسی

ناپولیونک پروسیا استیلاسی ۱۸۰۶ دن اعتبار آلتی یدی سنه دوام اییدی. بو بویوک فلاکت نتیجه سنده هر کس پروسیا دولتسک آرتق کاملاً چوکدیکسنه، حتی پروسیا نامسک اوروپا خریطه سندن سیلته. چکنه ذاهب اولمشدی. فی الحقیقه پروسیاده انحطاط علامتلی اوتەدن بری مشهود ایدی. ناپولیون، اویله ظن اولونیوردی که، عصرک بوتون سیاسی طیبیلری طرفدن غیر قابل اجتناب بر صورتده اولومه محکوم ایدیلم بر خسته به صوگ ضربه یی ایندیرمشدی. حال بوکه پروسیا یکیدن اعتلا اییدی، بو مدهش تجربەدن بکی وزنده برحاله ده یوگلوب قورتولدی. سببی ده آشکار.

دی؟ چونکه بو معظم حکومتی وجوده کتیرن آدملر، بو آدملرک حکومتی تشکیل ایتمک ایچون قولاندقلری واسطه لر، حکومتک سقوطه حاضر لاندینی هنکامده ده موجوددی، فقط کیمسه نکه نظر دقتی جلب ایتمه مشدی. راهب برادک تعمیری وجه ایله «پروسیانک آوروپا به قارش یالکز برجه به یی، بر یوزی واردی». غیر متجانس برطاق مائز مه ایله انشا اولونان بوجه به

تالیچپاده : آلمانیا ایمپراطوری حشر قرینک یوم ولاده لری سنه دوریه یی متاسبتیه متفق قطعات امرا و ضابطانندن بر غروب قریک مراسمه ده

دها بویوک فرەدریق زماننده جاتلاما به باشلامشدی. بوجه به نکه برکون بهمه حال بیقیلاجنی بک قولای آکلاشیلا بیلردی. فقط

«عسکرلر! بوکون مهم بر وظیفه به مامور ایدلک. شو قارشیک دشمن سبرته هجوم ایدم چکم. بیلورم هیز یاری طوکنش برحاله بز. بو وادی ده هجوم ده بک مشکدر. فقط اردومزک مقدراتی بزم بوفهرمانانه وظیفه یی ایفا ایتمک کیمزه باغلیدر. امین اولکز، نه اولوم قورقولدینی قدر آیی، نه ده حیات ظن اولوندینی قدر طنائیدر. قیمتی ارقداشلری بزی شهید ایدم، قائلر اینجه برقان شوخان دشمندن انتقام آلتی ایسته مز میسکز؟

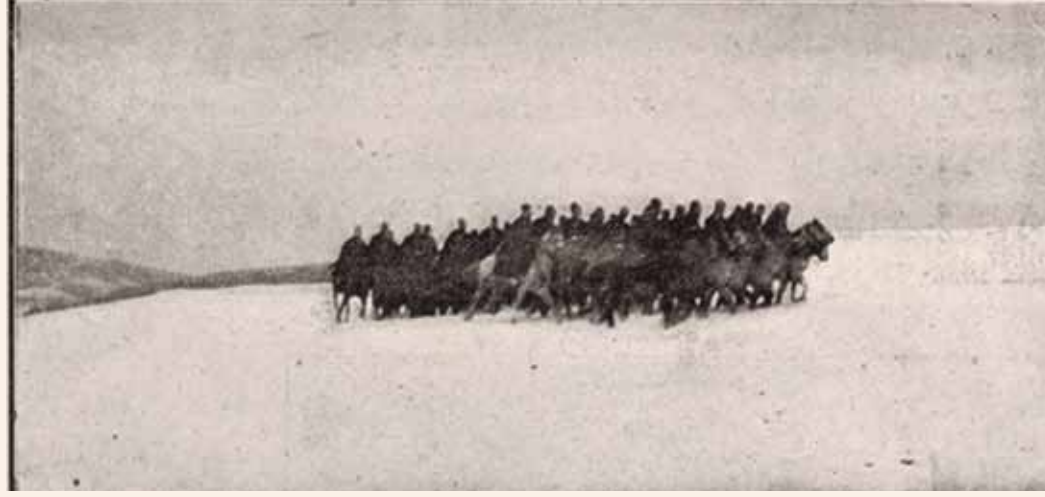

اوزاق حرب جهه لر نه قوماندانلر مزده جواد پاشا ره میهنلری

دائما اولککزدیم، پیشی بر اقاییکز. وورولورسم هیچ باقییکز، وظیفه کزی ایفا ایدیکز. یره دوشرسم، بی چیکینه نکه طرفه طوغرو قوشکز. بیلش اولککز که موقتیت جبارتله قائمدر. یار دیجمز جناب حقدور. هایدی باقیم. ایلری! دائما ایلری!»

صوگ سوز، حسنی افتدیشک دوداقلرندن بر صاعقه جلادت کی فیرلادی. سیرلده آن، فقط عازمانه بر حرکت کورولدی. قار یاغیور، یایلم آتشلر قیامتلر قوپاریور، صوغوق ااری و آتقلری طوکیدر یسوردی. بلوک قهرمان ضابطنک پشنده سیجرامه لرله ایلرله یوردی. هر سیجرا یشده قهرمان عسکرلر یزدن بر قاچ کتی قارلر اوزرنده بر جسم جامد حالنده قالیوردی. بر لحظه کندی که، فداکار ضابطنک بردنبره قارلر اوزرینه دوشدیک کورولدی. بلوک بیژون غلیانه کندی. صوگ صوگ دشمنک عزم و متاننی فیردی. بر قاچ دقیقه اینجنده تیه نکه جسور عسکرلر بر طرفندن اشغال ایلدیکی کورولدی. عسکر، ضابطنک سوزنی طوغش، عتائی عزیمی الک تحمیل سوز مانلره قارش ایبات ایلمشدی. بلوک

بو طغری اسرا ز ایلدیکی ائشاده ایدی که، قهرمان ضابط قارلری اوزرنده بی روح یاتیور، ائنده قارلر اوزرینه دوشن قیلیجی آلان دشمن استقامتی کوستریوردی.

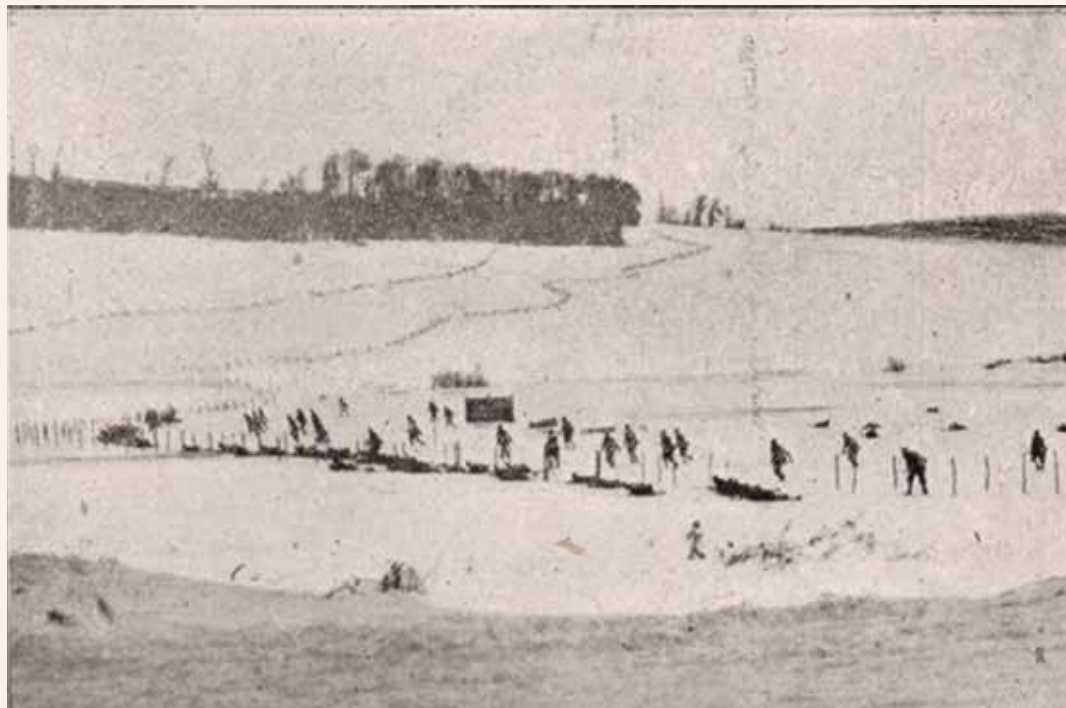

Galiçya cephesinin karlı vadilerinde Osmanlı borazanı bir süvari müfrezemize hücum emrini seslenirken

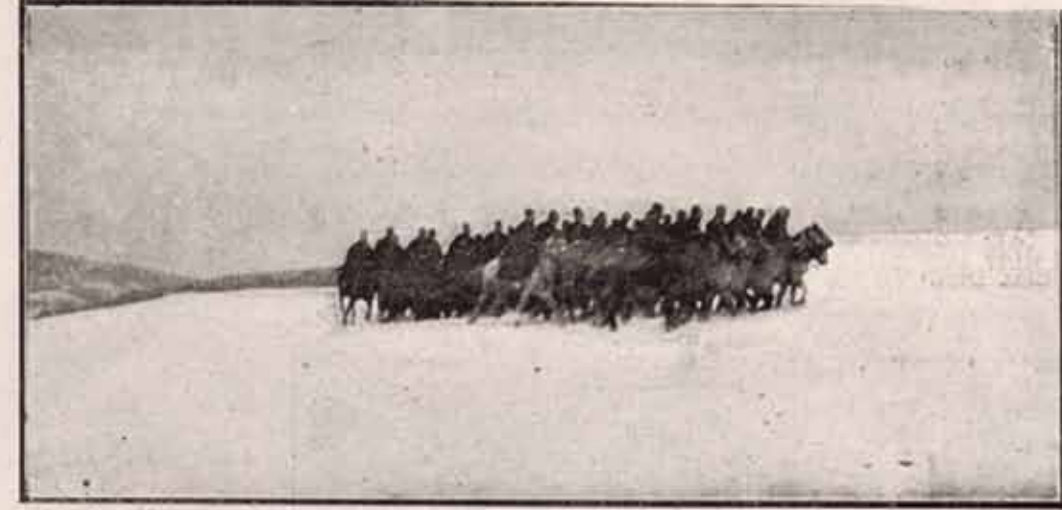
toprağın içinde derin ve sağlam temeller bulunduğunu, bu temellerin üzerindeki enkazı silinip süpürüldükten sonra mahir mimarların aynı temeller üzerine eskisinden daha sağlam yeni bir bina inşa edebileceklerini ve bu yeni binanın malzemesi etrafa eski krallar tarafından eskiden beri yığılmış olduğunu kimse fark etmiyordu.

Filhakika Prusya milleti de, devleti gibi sun'î idi. Bir müverrihin pek zarîf bir tabiri vech ile, adeta alimane işlenmiş bir mozaik gibi idi. Fakat bu mozaik kalın ve sağlamdı ve esas teşkil ediyordu. Prusya'da menşe'leri muhtelif birçok ahaliyi müesseseler yekdiğerine birleştirmişdi. Bu memleketde devlet hem maddî, hem millî idi. Memurlardan mürekkeb şebike tabakasının altında, büyük şehirlerin müttehic yüzlerinin

ve köpüklerinin altında, eyaletlerde aynı emellerle müteharrik, birbirinin yanında yaşamaya, aynı vatani sevmeye alışkın bir insan kitlesi vardı. Bu kitlede menafi-i umumiye hâdim öyle bir fikri irtibat hasıl olmuşdu ki, bu fikir o zamanlar İngilizlerde bile mevcut değildi. Filhakika Prusya'da yüksek tabakanın fesad-ı ahlakını kimse inkar

Galiçya'da: Osmanlı dilâverleri düşman tel örgülerine hücum zamanında

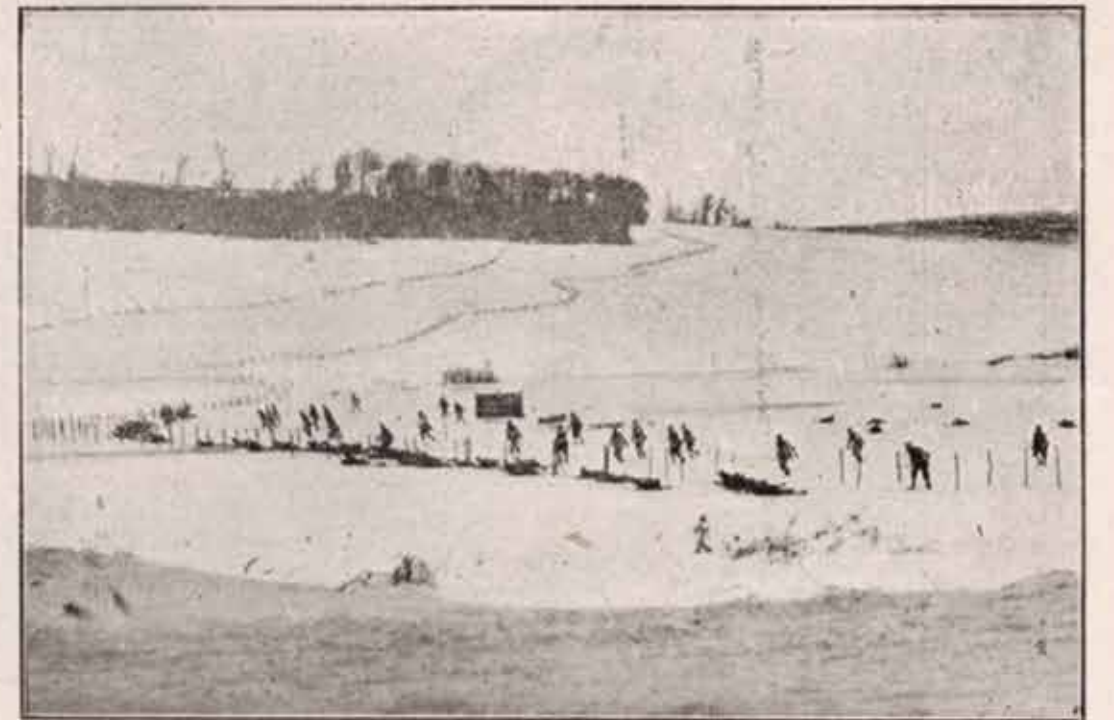

طوبراڭك ايجنده درين وصال
غلام تملر بولونديغي، بوتملرك
اوزنده كي افاضى سيلنوب
سوپورولدكن صوكرا ماهر
معمارلك عين تملر اوزرينه
اسكيسندن دها صاڭلام يكي
بر بنا انشا ايدم بيله جكاريني
و بو يكي بنانك مائز مەسى
اطرافه اسكي قرالار طرفندن
اسكيدن برى يىغلمش اولديغي
كيسه فرق ايتيوردي.

في الحقيقه پروسيا ملتى ده،
دولتى كېى صنئى ايدى . بر
ؤرخك بك ظريف بر
تعبيرى وجه ابه ، عادتا علما
ايشانمش بر موزاييق كېى
ايدى. فقط بو موزاييق قالين
وصاڭلامدى و اساس تشكيل
ايتيوردي . پروسياده منشأ
لرى مختلف بر جوق اهالى
مؤسەلر يكدىكرينه برلشدير
مشدى . بو مملكتده دولت
هم مادى ، هم مىلى ايدى .
مأمورلردن مركب شبيكه
طبقەسك آلتندە ، بويوك
شهرلك متهيج يوزلرينك

غالبىيادىم بىر سىڭ قارى وادىلردە
عثمانى بورانلى بر سوارى مفرزە
مزه لھجوم امرىنى سسلنبركن

و كويوكلرينك آلتندە، اياتلردە
عين امللرله متحرك ، بر برينك
يانندە ياشامايە ، عين وطنى
سومكە آليشقين بر انسان كتله
سى واردى . بو كتلهده منافع
عمر ميه به خادم اويله بر فكر
ارتباط حاصل اولمشدى كه،
بو فكر او زمانلر انكيزلردە
بيله موجود دكلدى . في الحقيقه
پروسياده يوكك طبقەسك
فساد اخلاقى كيسەك انكار

غالبىيادە : عثمانى دلادرلى دشمن نى اوركولر بىر لھجوم زمانندە

dersi vermişlerdi. Prusyalılar krallarına hürmet ve riayet etmeği, vatan ile kral hanedanını, inzibat ile vazifeyi bir tutmayı bilirlerdi. Prusyalıların vatan ile kral hanedanını bir tutmaları biz Osmanlı Türklerinin vatan timsalini padişah-da görmek, her devirde padişahın eserine tabi olmakda gösterdiğimiz itiyad ve ananenin aynı idi. Binaen aleyh Osmanlı Türklerinin de Prusyalılar gibi aynı fikirle yetiştirilmesi kabildi.

Binaen aleyh Prusya sükut ettiği zaman, milletin muhîf bulunduğu zarf parçalandığı halde, Prusya kavminin darmadağın olduğu görülmedi. Filhakika, ecnebilere toplanan ordu mahv olmuşdu; fakat geride kalan milleti silah başına çağırmaq kabildi. Köylerde duran zadegan yeni bir ordunun kadrolarını teşkile hazır bulunuyordu. Bunlar arasında askerî rabita, zadeganlık rabitası ve millî fikir büsbütün kuvvet buldu. Me'murî artık çü-

etdiği yokdu; fakat bu fesad-ı ahlak ancak payitahta münhasır kalıyordu.

Asıl devletin damarlarını teşkil eden küçük zadegan bu fesad-ı ahlaka giriftar olmamışdı. Bunlar fakir ve çalışkandı. Frederik 1782'de Dük Dobranişvayg'a: "Siz Aşağı Saksonya'nızda, ben kumluklarımda, servet ve sefahatin vatandaşlarımızdaki hissiyatı haleldar etmeyeceğine emin olabiliriz!" diye yazdığı zaman, işte bu sınıf zadeganı murad ediyordu. Bu zadegan köylüler içinde yaşayarak, hükümet-i mahalli-yeye iştirak ederek halkın hürmetine mazhar oluyor,

hatta halka emr ve tahakküm etmeğe beraber hıdmet etmekden de geri durmuyordu. Filhakika bu halk ibtidaî ve nisbeten kaba idi. Tahsil ve terbiyesi o derece yüksek değildi. Fakat harb emekdarı küçük zabitler ki -Frederik mekteblerin idaresini maa'l-memnuniye onlara tevdi' etmişdi- bu zabitler şakirdana ilim ve fen öğretmemişler ise de hiç olmazsa amelî bir vatanperverlik

Galiçya'da: Telefon hattı te'sis eden bir kablo postamız

Galiçya'da: Siperlerdeki askerlerimize sıcak yemek ihzar eden seyyar matbahlar

dersi vermişlerdi. Prusyalılar krallarına hürmet ve riayet etmeği, vatan ile kral hanedanını, inzibat ile vazifeyi bir tutmayı bilirlerdi. Prusyalıların vatan ile kral hanedanını bir tutmaları biz Osmanlı Türklerinin vatan timsalini padişah-da görmek, her devirde padişahın eserine tabi olmakda gösterdiğimiz itiyad ve ananenin aynı idi. Binaen aleyh Osmanlı Türklerinin de Prusyalılar gibi aynı fikirle yetiştirilmesi kabildi.

Binaen aleyh Prusya sükut ettiği zaman, milletin muhîf bulunduğu zarf parçalandığı halde, Prusya kavminin darmadağın olduğu görülmedi. Filhakika, ecnebilere toplanan ordu mahv olmuşdu; fakat geride kalan milleti silah başına çağırmaq kabildi. Köylerde duran zadegan yeni bir ordunun kadrolarını teşkile hazır bulunuyordu. Bunlar arasında askerî rabita, zadeganlık rabitası ve millî fikir büsbütün kuvvet buldu. Me'murî artık çü-

Binaen aleyh Prusya sükut ettiği zaman, milletin muhîf bulunduğu zarf parçalandığı halde, Prusya kavminin darmadağın olduğu görülmedi. Filhakika, ecnebilere toplanan ordu mahv olmuşdu; fakat geride kalan milleti silah başına çağırmaq kabildi. Köylerde duran zadegan yeni bir ordunun kadrolarını teşkile hazır bulunuyordu. Bunlar arasında askerî rabita, zadeganlık rabitası ve millî fikir büsbütün kuvvet buldu. Me'murî artık çü-

Galiçya'da: Telfon hattı te'sis eden bir kablo postamız

Galiçya'da: Siperlerdeki askerlerimize sıcak yemek ihzar eden seyyar matbahlar

eski mahallî idare usullerini haliyle bırakmış ve doğru söylemek lazım gelirse mahv ve tahribe vakit bulamamıştı. Buralarda bütün hatıralar, zevkler, itiyadlar, ananeler aynıyla bırakılmıştı. Daha doğrusu ayrıca bir eyalet unsuru hayatiyesi vardı. Hülasa merkezîyet idare yalnız sathî olarak kalmıştı; millete kadar nüfuz edememişti. Fakat devlet sarsılınca, onu yeniden tesis etmek bahanesiyle, ıslahata lüzum gösteren usulü daha ziyade merkezileştirmeye, ifrat dereceye vardi-maya ihtiyac hasıl olmadı. Devleti yeniden vücuda getirmek çareleri, hükümeti teşkil eden millî unsurların tabî'î olarak inkişafında taharrî edildi. Bu sebebdan Prusya'da 1807'den sonra hasıl olan teceddüdat, Fransa'da 1789 ihtilal-i kebirinden sonra da yapılan teceddüdata benzemedi. Prusya'da maziye hürmet ve eski müesseselere riayet edildi ki, bunu Fransa'da yapmak kabil olmadı. Ştayn ve arkadaşları gayet esaslı tebeddülât icra etdiler;

Dobruca'dan gelen mecruh gazilerimize 4 numrolu menzil hastahanesinde müdavat-ı müşfikane icra edilirken

Dobruca'da: Bir alayımızın telefon müfrezesi grubu

muhakkakdı, diyorlardı. Halbuki Prusya'yı kurtaran, bu vaziyeti oldu.

Prusya gayet mütenevvi', menşe'leri gayet muhtelif unsurlardan vücuda gelmişti. Devlet, bu unsurların muhtariyetlerinden ziyade, adetlerine riayet etmişti. Devrin icabına göre bu unsurları kamilen kendisine çekerek ve mass ederek vilayetlerde bilhassa nahiyelede

Dobruca'da: Müttefik telefon postaları karavana alırken

derebeğlik usulü tedricen kaldırıldı, vergi seyyanen tarh edildi, umumî hıdmet-i askeriye kabul olunup devlet işlerine herkes alındı.

Prusya'da millet işgalata kapılmaya müste'id değildi. Napolyon'un istilası Prusya'da bir ihtilal uyandırmak şöyle dursun, bilakis devlet fikrinin alevlenmesine sebebiyet verdi. Millet, devlet ve kral birleşince, millî fikirleri uyandıran inhi-zam, aynı zamanda

asî mülki idare usullerini haliyle bırakmış ve doğru söylemek lazım gelirse mahv ve tahribe vakit bulamamıştı. Buralarda bütün hatıralar, zevkler, itiyadlar, ananeler aynıyla bırakılmıştı. Daha doğrusu ayrıca bir eyalet unsuru hayatiyesi vardı. Hülasa merkezîyet idare yalnız sathî olarak kalmıştı; millete kadar nüfuz edememişti. Fakat devlet sarsılınca, onu yeniden tesis etmek bahanesiyle, ıslahata lüzum gösteren usulü daha ziyade merkezileştirmeye, ifrat dereceye vardi-maya ihtiyac hasıl olmadı. Devleti yeniden vücuda getirmek çareleri, hükümeti teşkil eden millî unsurların tabî'î olarak inkişafında taharrî edildi. Bu sebebdan Prusya'da 1807'den sonra hasıl olan teceddüdat, Fransa'da 1789 ihtilal-i kebirinden sonra da yapılan teceddüdata benzemedi. Prusya'da maziye hürmet ve eski müesseselere riayet edildi ki, bunu Fransa'da yapmak kabil olmadı. Ştayn ve arkadaşları gayet esaslı tebeddülât icra etdiler;

Dobruca'dan gelen mecruh gazilerimize 4 numrolu menzil hastahanesinde müdavat-ı müşfikane icra edilirken

muhtelif unsurlardan vücuda gelmişti. Devlet, bu unsurların muhtariyetlerinden ziyade, adetlerine riayet etmişti. Devrin icabına göre bu unsurları kamilen kendisine çekerek ve mass ederek vilayetlerde bilhassa nahiyelede

muhtelif unsurlardan vücuda gelmişti. Devlet, bu unsurların muhtariyetlerinden ziyade, adetlerine riayet etmişti. Devrin icabına göre bu unsurları kamilen kendisine çekerek ve mass ederek vilayetlerde bilhassa nahiyelede

muhtelif unsurlardan vücuda gelmişti. Devlet, bu unsurların muhtariyetlerinden ziyade, adetlerine riayet etmişti. Devrin icabına göre bu unsurları kamilen kendisine çekerek ve mass ederek vilayetlerde bilhassa nahiyelede

muhtelif unsurlardan vücuda gelmişti. Devlet, bu unsurların muhtariyetlerinden ziyade, adetlerine riayet etmişti. Devrin icabına göre bu unsurları kamilen kendisine çekerek ve mass ederek vilayetlerde bilhassa nahiyelede

Dobruca'da: Müttefik telefon postaları karavana alırken

Dicle cephesinde: Ümerâ ve zâbitan
şüheda âbidesi

tesis etmeyi nazar-ı dikkate aldılar.

İşte bütün bu rical büyük Frederik zamanında dünyaya gelmişlerdi. Gençliklerinde devletin inhitatını görmüşlerdi. Felaketi görünce, tesiratını bizzat his etmeden fenalığın sebeplerini anladılar. Bunlar öyle bir batna mensub bulunuyorlardı ki bu batn on sekizinci asır adatının her şeyi dağıtan tesiratına maruz olmakla beraber ruhunu idrak

Irak cephesinde: Serî ateşli bataryalarımız karargahlarından cepheye harekette

etmişlerdi. Bu asrın pek yüksek olan fikrî ve siyasî harsını anlamışlardı. Memleketlerinin felaketini görünce, bu harsa bir şe'niyet, bir had, bir tecrübe de zamm etdiler. Felaket seciyyelerini bir kat daha kuvvetlendirdi. Bu suretle 1786 senesi ile 1806 senesi beyinde Prusya'yı pek aşağıya düşürecek ve bilahire pek yükseklerle

devlete sadakat ve hanedana irtibat fikirlerini de uyandırdı. Prusyalıları o zamanlar mağlub eden, Fransa inkılabını müsella ve müşehhas bir surette şahsında toplayan bir serdar idi; işte Prusyalıların ıslahatı da Fransa'nın askerî tehakkümüne karşı bir galeyandan Fransızların fikrî ve siyasî tehakkümlerine karşı bir feverandan ibaret oldu. Fakat Prusya ıslahatçılarının memleketlerine tatbik etdikleri fikirlerde en ziyade necîb bir şey varsa o da on sekizinci asırda cârî fikrin reddi idi, bu fikirlerin merkezi ise Fransa'da idi. İşte Ştayn ile arkadaşları bu fikirleri kendilerine mâl edindiler, Prusya devletine kemal-i maharetle tatbik etdiler. Bunlar bedia-i hayallerine muvafık bir devlet teşkilini, insaniyette hıdmet düşünmediler, Prusya devletini yeniden

Irak cephesinde: Düşmana ateşe müheyya on beş santimetroluk
seri ateşli bataryalardan bir obüs

Dicle cephesinde: Sahra seri ateşli topçu
şehit efrad âbidesi

دجلا جبهه سنده: امراء و ضابطان شهيد آبدسى
تأسيس ايجمعي نظر دفته الدليل.

ایشته بوتون بو رجال بويوك فرمدريق زماننده دنيايه كئشلردى. كئجلكلرند دولك انحطاطنى كورمشلردى. فلاكتى كورونجه، تاثيراتى بالذات حس ايجمعدن قسالفك سبيلنى آكلاديلر. بونلر اويله بر بطنه منسوب بولونيسورلردى كه بو بطن اون سكزنچى عصر عاداتنىك هر شي طاعتان تاثيراتنه معروض اولماقلا برابر روحى ادراك

دولته صداقت و خاندانه ارتباط فكرلرى ده اوياندردى. پروسياليلرى اوزمانلر مغلوب ايدن، فرانسه انقلابى مسلح و مشخص بر صورتده شخصنده طوبلايان بر سردار ايدى؛ ايشته پروسياليلرك اصلاحاتى ده فرانسه نك عسكرى تحكمنه قارشى برغليانندن فرانسلرك فكرى و سياسى تحكملرينه قارشى بر فورانندن عبارت اولدى. فقط پروسيا اصلاحات تحيلرينك مملكتلرينه تطبيق ايشدكلرى فكرلرده لك زياده نجيب برشى وارسه اوده اون سكزنچى عصرده جارى فكرك ردى ايدى، بو فكرلرك مركزى ايسه فرانسه ده ايدى. ايشته شتاين ايله ارقد شلرى بو فكرلرى كئيدلرينه مال ايديديلر، پروسيا دولته كال مهارتله تطبيق ايشيديلر. بونلر پديده خياللرينه موافق بر دولت تشكىلى، انسانيت خدمت دوشونميديلر، پروسيا دولتى يكدن

عراق جبهه سنده: دشمنه آتسه مهيا اون بى سانتيمترولق سريع آتقلى بطاريانندن بر اوبوس

عراق جبهه سنده: سريع آتقلى بطاريانلر بىمقرارلاقلرند نه جبهه سنده مركند

ايجمشلردى. بو عصرك بك بوكك اولان فكرى و سياسى حرتى آكلامشلردى. مملكتلرينك فلاكتى كورونجه، بو حرنه بر شائيت، برحد، بر تجربه ده ضم ايشيديلر. فلاكت سجيهرلرلى بر قات دها قوتلنديردى. بو صورتله ۱۷۸۶ سنهسى ايله ۱۸۰۶ سنهسى يئنده پروسيانى بك آشاغى به دوشوردك و بالاخره بك بوككلره

دجلا جبهه سنده: صحرا سريخ آتقلى طوبچى شهيد افراد آبدسى

olan şeyi tamamıyla tefrik ve temyiz etmişti. Hatta Prusya'nın sükut edeceğini haber vermiş; fakat aynı zamanda teceddüdünü de his etmişti. Üçüncü Frederik Wilhelm namıyla Prusya tahtına cülus eden veliahd prens te sadüf etdikden sonra şu satırları yazmışdı: "Belki bu genç beğ yüksek mukadderata mazhar olabilir; fakat şayed muazzam bir inkılabın mahsurunu teşkil edecek olursa, uzakdan bakanlar buna asla mütehayyer olmazlar."

Bu cümleler de isbat ediyordu ki, Üçüncü Frederik Wilhelm'in Prusya'da husule getireceği inkılabı Mirabo his eder gibi olmuşdu.

Prusya'nın i'tilasına sebep olan müesserat, bizim için şayanı istifade bir ders teşkil eder.

Bir süvari keşif kolu Sînâ Cephesi ilerisinde

Çölde hecini ile bir lahza dinlenen mütefekkir askerî bir postacı

Çölden cephe-i harbe doğru deve kolu yolda

i'lâ eyleyecek sebebler inkişaf etdi. Prusya'nın ikbal ve ihtişamından inhitatının, edbâr ve zevâlinden de pek şayanı hayret bir suretde, teceddüdâtının zuhur ettiği görüldü.

Büyük Frederik vefat ettiği zaman, yerine geçen yeğeni kırk iki yaşında, daha sonra saltanata geçecek olan küçük yeğeni de on üç yaşında idi. İkinci Frederik Vilhelm az kaldı Prusya'yı mahv edecekdi, fakat üçüncü Frederik Vilhelm ise kamilen kurtardı. Birincisi inhitatın bütün sebeblerini şahsında toplamışdı; ikincisi ise teceddüdâtın bütün an'anelerini câmi'di. İnkılablardan pek güzel anlayan ve devlet işlerinde dahi-yane bir hiss-i kable'l-vuku' gösteren Mirabo, büyük Frederik'in tesis eylediği hükümetde en sağlam olan şey ile en çürük

اولان شیء تمامیه
تفریق و تمیز ایتشدی .
حتی پروسیانک سقوط
ایده جگنی خبر ویر .
مش ؛ فقط عین زمانده
تجددینی ده حس
ایتشدی . اوچنجی
فره دریق ویله نامیه
پروسیا تختنه جلوس
ایدن ولی عهد برنسه
تصادف ایتدکن صو .
کرا شو سطرلری یاز .

مشدی : وبلکه بوکنج بک بوکک
مقدراته مظهر اولاییلیر ؛ فقط
شاید معظم بر انقلابک محسورینی
تشکیل ایده جک اولورسه ، اوزاقدن
باقانلر بوکا اصلا متحیر اولمازلر .
بو جمله لرده اثبات اید .
پیوردی که ، اوچنجی فره دریق
ویله ملک پروسیاده حصوله کتیره .
جکی انقلاباتی میرابو حس ایدر کی
اولمشدی .

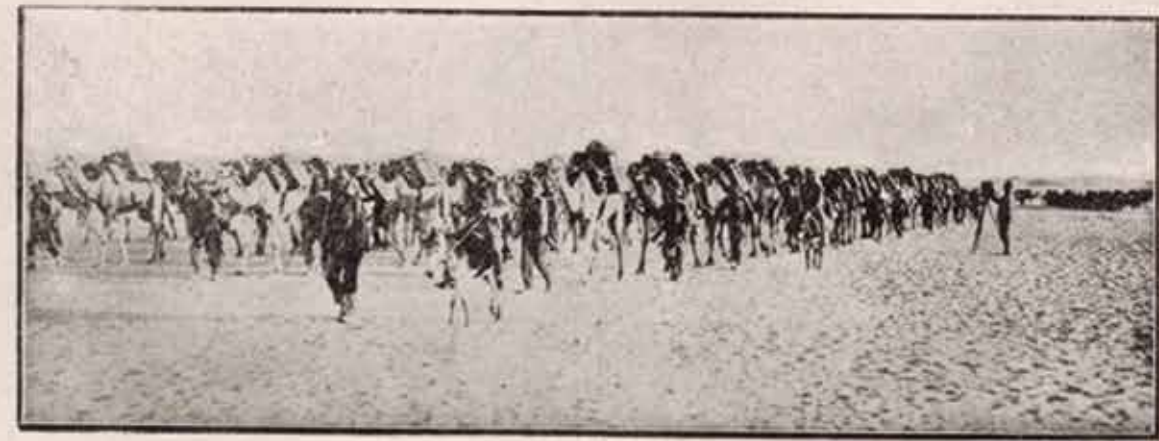
پروسیانک اعتلاسه سبب
اولان مؤثرات ، بزم ایچون
شایان استفاده بر درس تشکیل
ایدر .

بر سواری کشف قوی - پنا مهرسی ایدر برنسه

بولدره همینی ایدر برنسه دیکنه منقار عسکری بر بوسنبرجی

بولدره مهره حربی لرغری دوه قوی بولدره

اعلا ایله جک سبیلر انکشاف
ایتدی . پروسیانک اقبال واحتشا .
مندن انحطاطنک ، ادبار وزوا .
لشدن ده بک شایان حیرت بر
صورته ، تجدداتنک ظهور
ایتدی کورولدی .

بویوک فره دریق وفات ایتدی
زمان ، برنسه بکن بکنی فرق
ایکی یاشنده ، دها صوکر
سلطنته کجه جک اولان کوچوک
بکنی ده اون اوج یاشنده ایدی .
ایکنجی فره دریق ویله ازالدی
پروسیای محو ایده جکدی ،
فقط اوچنجی فره دریق ویله
ایسه کاملاً قورتاردی . برنجی
انحطاطک بوتون سبیلرینی
شخصه طوبیلا مشدی ؛ ایکنجی
ایسه تجدداتک بوتون عنعنه لرینی

جامعدی . انقلابلردن
بک کوزل اکلایان
و دولت ایشلرنده
داهیان بر حس قبل .
الوقوع کوسترن میرابو ،
بویوک فره دریق
تأسیس ایلدی حکو .
مده اک صاغلام اولان
شیء ایله اک چوروک

Pрут, Vistol, Etel, Aksu kılıncına vurgundu
Rus kinyazı, Leh kralı haracına durgundu
Helal nuru karşısında garb güneşi solgundu

O çağları düşün ey Türk bugün yine o çağdır
Düşman bilsin Türk ölmedi, ölmeyecek ve sağdır

Serhadlerin Varşova'ya dayanmışdı şimalden
Bir ucu da Kafkasya'da geçmiş idi Ural'dan
Dünyalara sığmaz idi Türkün gücü kemalden

Senin keskin kılıncındı şarkı garbdan ayıran
Rus zulmüne hudud kesen, Lehistan'ı kayıran

Vatan toprak değil belle an'anendir, varlığın
Aşk-ı vatan varlığından doğan vefadarlığın
O varlığı kurtaran hep gösterdiğin yarlığın

Din varlığı, dil varlığı, soy varlığı vatandır
O varlığı sana şanlı miras eden atandır

Karşındadır varlığını kemirmeğe yeltenen
Odur senin namusuna, Kur'anına göz diken
Vatan, anan, Kur'an emin sen sağ iken, var iken

Yurdun için dökdüğün kan imanının şanıdır
O kan şanlı Türkün şanlı ebediyet kanıdır

O kan senin an'aneni yazan la'i-ı zaferdir
O kan senin varlığına bürhân olan eserdir
O kan senin dirliğinden akan mâ-ı kevserdir

Türk'ün kılıncı kalemidir, kan mürekkebi, bayrağı
Oldu hilal tarihinin cihan tutan yaprağı

Manastırlı M. Hasib

Şiir

Galiçya, Romanya cephelerinde Osmanlı ordularına
Ey kahraman, ey gazanfer, ulü şanlı ordumuz!
Bu bayramı, bu ak günü senden gördü yurdumuz;
Selametde her yanımız, önümüz ve ardımız

Vatan sana selam eder ey şanlı Türk, ey asker!
Hak senindir, yardımcısıdır Allah ile Peygamber

Dokuz cephe Hakk cenginin serhadleri yüzüdür
Türk evladı din yurdunun can damarı, gözüdür
Her tarafa imdad etmek Türkün merdlik özüdür

Hakk yolunda, din yolunda varlığınla can verdin
Peygamberi hoşnud etdin, sen nam aldın, şan verdin

Senin için Dicle, Fırat, Tuna, Erdel her yer bir
Düşman birdir, mekan birdir er meydanı sefer bir
Zafer birdir, şeref birdir, kazanç birdir, eser bir

Her cephede düşmanın çehresini işledin
Bir dünyalık tarihine taç giydirdin süsledin

Ulu hakan din hasmına şanlı cenkler açardı
Türk atlısı başdan başa Karpatları aşardı
İlk akında Kirli Baba türbesini tutardı

Karpatlardı eccadının cihangirlik ülkesi
Bayrağının o yerlerde vardır nurlu gölgesi

Galiçya'nın yaylasıydı Türkün sefer yatağı
O yaylada kurulurdu padişahın otağı
Ezan sesi çınlatırdı vadileri, o dağı

Bağır, sana cevap versin karşıdaki gök kaya
O çağların şahididir. sor güneşe. sor aya

شعر

غالیچیا، رومانیا جبهه لرنده عثمانلی اوردولرینه

ای قهرمان، ای غضنفر، اولو شانلی اوردومز!
بو بایرامی، بو آق کونی سندن کوردی یوردیمز;
سلامتده هر یانمز، اوکمز و آردیمز

وطن سکا سلام ایدر ای شانلی تورک، ای عسکر!
حق سنگدر، یاردیمچیدر الله ایله پیغمبر

دوقوز جبهه حق جنکنک سرحدلری یوزودر
تورک اولادی دین یوردینک جان داماری، کوزودر
هر طرفه امداد ایتمک تورکک مردلک اوزودر

حق بولنده، دین بولنده وارلیگکا جان وردک
پیغمبری خوشنودایتدک، سن نام آلدک، شان وردک

سنگ ایچین دجله، فرات، طونه، أردهل هر بر
دشمن بردر، مکان بردر، ار میدانی سفر بر
ظفر بردر، شرف بردر، قزاق بردر، اثر بر

هر جبهه ده دشمنکک جهره سنی ایسلهدک
بردنیالق تاریخکک تاج کیدبردک سوسله دک

اولو خاقان دین خصمه شانلی جنکک آچاردی
تورک آنلوسی باشدن باشه قارپاتلری آشاردی
ایلاک آقینده کبرلی بابا تره سنی طوناردی

قارپاتلردی اجدادینک جهان کبرلک اولکاسی
بایراغکک او برلرده واردر نورلی کولکسی

غالیچیانک یایلاسیدی تورکک سفر یاتاغی
او یایلاده قورولوردی پادشاهک اوناغی
آذان سسی چینلاتیردی وادیلری، اوطاغی

باغیر، سکا جواب ویرسین قارشینده کی کولک قایا
او چاغلرکک شاهدیدر، صورکونف، صورآیه

بروت، ویستول؛ آنل، آق صو قانچکک وورغوندی
روس کینازی، له قرالی خراجکک دورغوندی
هلال نورلی قارشینده غرب کونشی صولغوندی

اوجاغلری دوشون ای تورک بوکون یئ اوجاغدر
دشمن بیلسین تورک اولمهدی، اولیه جک وصاغدر

سرحدلرک وارشوایه دایانمشدی شمالدن
براجی ده قافقاسیاده کچمش ایدی اورالدن
دنبالره صیغماز ایدی تورکک کوچی کالدن

سنگ کسکین قانچکدی شرقی غریبدن آیران
روس ظلمنه حدود کسن، لهستانی قایران

وطن طوبراق ده کیل بلله عننه کدر، وارلغک
عشق وطن وارلغکدن دوغان وفادارلغک
او وارلی قورتاران هب کوستردیکک یارلغک

دین وارلی، دیل وارلی، صوی وارلی وطندر
او وارلی سکا شانلی میراث ایدن آنا کدر

قارشینگدر وارلغکی کیرمکه بلته ن
اودر سنگ ناموسکه، قرآنکه کوز دیکن
وطن، آناک، قرآن امین سن صاغ ایکن، وار ایکن

یوردک ایچون دوکدیکک قان ایمانکک شانیدر
او قان شانلی تورکک شانلی ابدیت قانیدر

او قان سنگ عننه کی یازان لعل ظفردر
او قان سنگ وارلغکک برهان اولان اتردر
او قان سنگ دبرلککدن آقان ماء کونردر

تورکک قیلنج قلمیدر، قان مرکب، بایراغی
اولدی هلال تاریخکک جهان طونان یایراغی

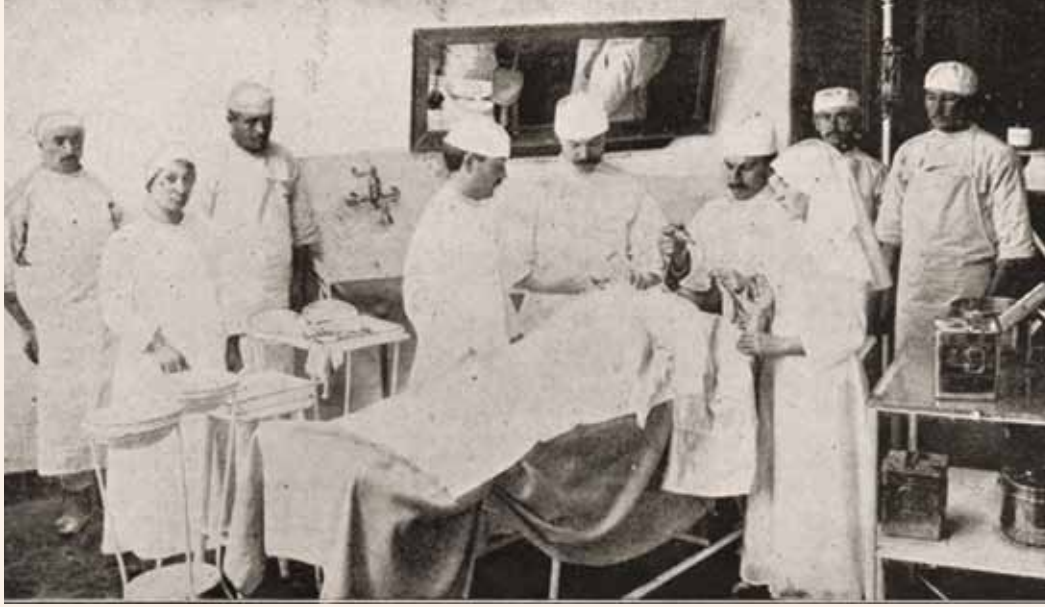
مناستری

م. م. سیب

TÜRK ANASI NE DÜŞÜNÜYOR

(Oğlu Asker Hüseyin'i teşyî ederken)

Sonbaharın aysız gecelerinden biriydi. Bulutlar birbiri üzerine yığılmış, hava toprakla bu kitle-i şehâb arasında sıkışmış, ağırlaşmış diku's-sadra uğrayan insanlar gibi sıcak dalgalarıyla teneffüsü boğucu bir tazyik altına almıştı. Zulmet o kadar kesif idi ki sakin yıldızlı geceler bu korkunç karanlığa nisbetle adeta gündüz sayılabilir. Yağmur bardakları boşanırcasına dökülüyor, sadematı berkiyye gökleri yere

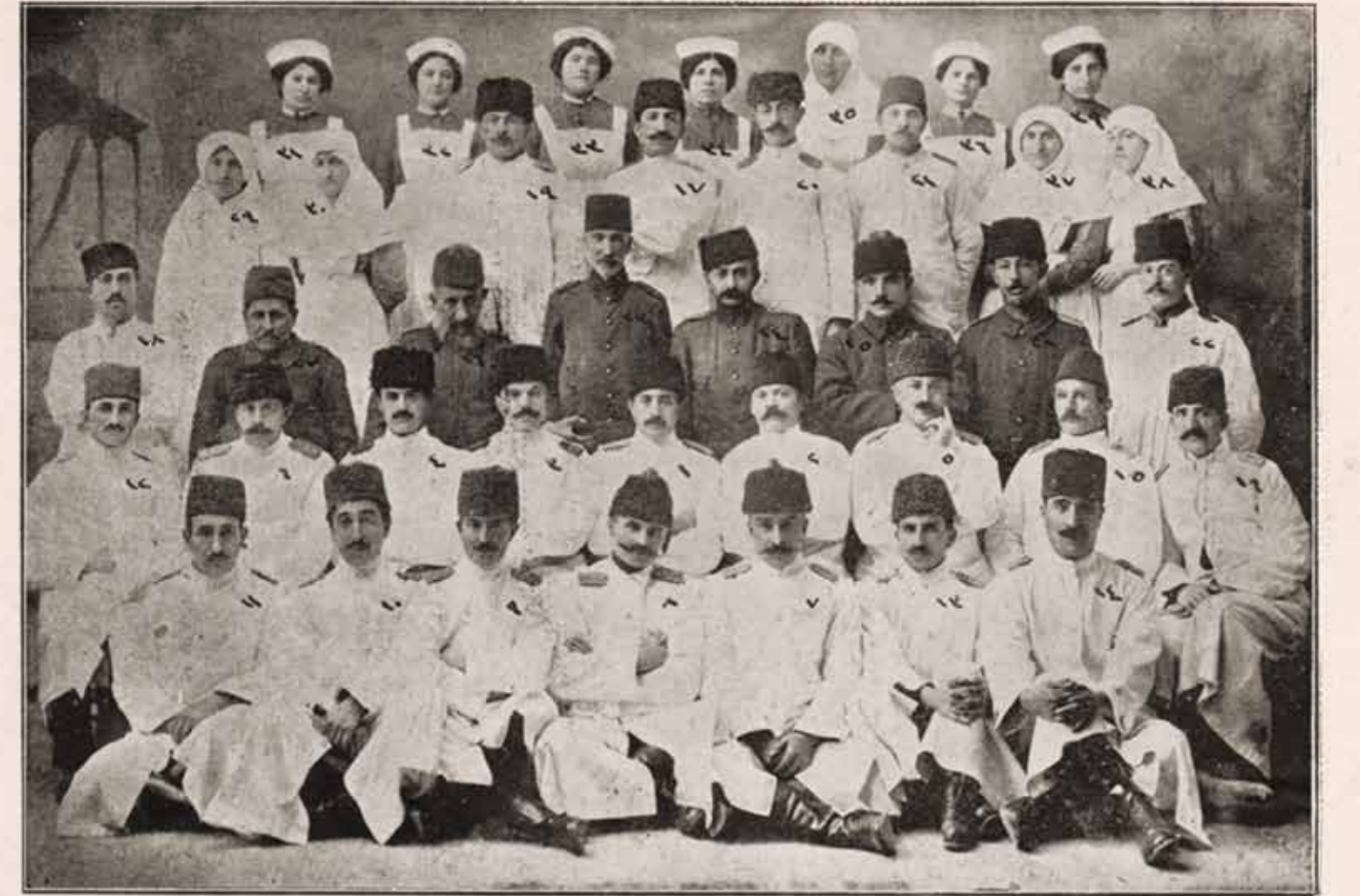
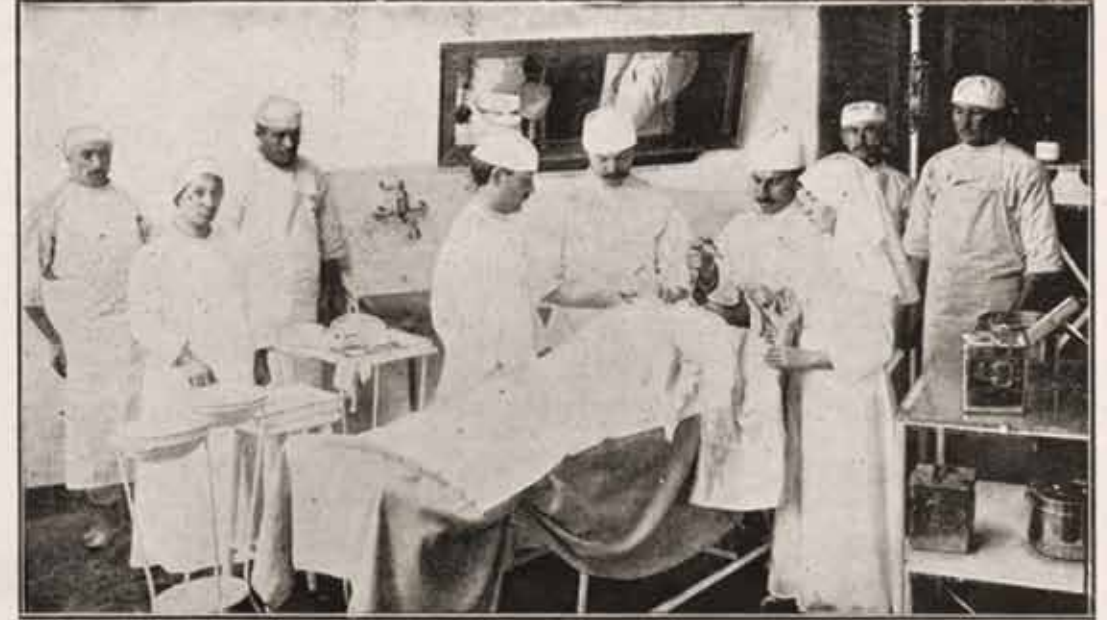
Merzifon "Şifa Yurdu" hastahanesinde mecruh gazilerimizi tedavi eden heyet-i etibba ve hemşireler

1- Sertabib Operatör Rifat Hamdi Beğ, 2- Tabib Avni Beğ, 3- Hariciye şefi Avni Beğ, 4- Bakteriyolog Alaaddin Beğ, 5- Tabib Abidin, 6- Remzi, 7- Şiükrü, 8- Tevfik Hâkî, 9- Emin Beğler, 10- İhtiyat Tabib Ekrem Tok, 11- Cevad, 12- Teofilos, 13- Hamparsom, 14- Aram, 15- Haralambos, 16- İbrahim Efendiler, 17- Sereczacı İbrahim Beğ, 18- Eczacı Mülazım-ı evvel Receb, 19- Eczacı İhtiyat Mülazım-ı evveli Alküyodis, 20- Mihran, 21- Misak Efendiler, 22- Diş mütehasısı Nedim Efendi, 23- Alay katibi Cemil, 24- Katib İbrahim Hakla, 25- Rifat Efendiler, 26- İnşabat zabiti Yüzbaşı Nuri Efendi, 27- Mülazım-ı sani Hasan Ağa, 28- Makinist Hüsnü Efendi, 29- Hemşire Kadriye, 30- Mehçure, 31- Aznif, 32- Mayreni, 33- Parnas, 34- Zeyazan, 35- Makbule, 36- Vasiliki, 37- Bedia, 38- Nuriye, 39- Armina hanımlar.

تورک آناسی نه دوشونیور

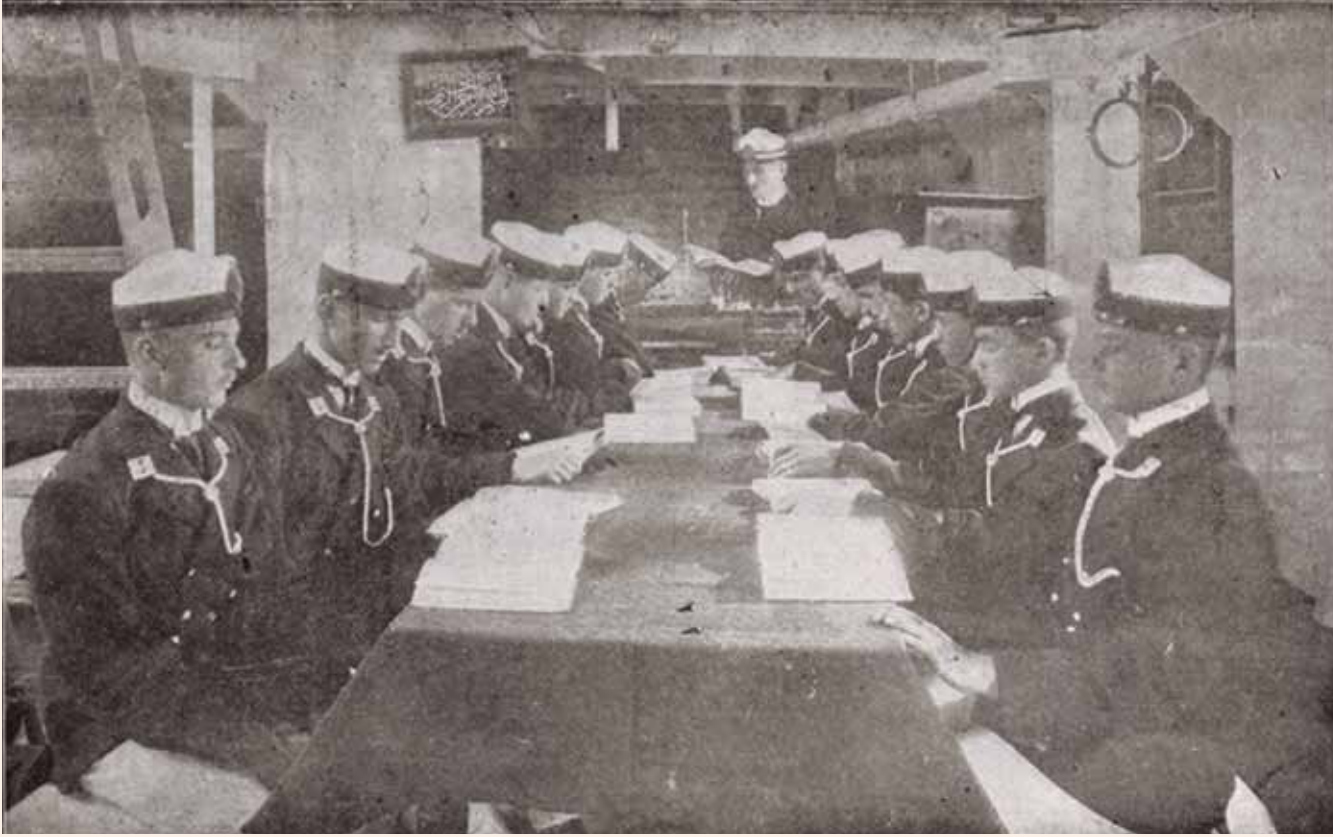
اوغلی عسکر حسینی آتشیج ایدکن

صوک بهارک آیتزکیجه لرندن بری ایدی . بولوطلر بری بری اوزدینه ییغلمش، هوا طوبراقله بو کتله سحاب ارسنه صیقیشمش، آغیرلاشمش، ضیق الصدره او . غرایان انسانلرکی صیباقی دالغارله تنفسی بوغوسی بر تضیق آلتنه آلمشیدی . ظلمت او قدر کثیف ایدی که ساکن ییلدیزی کیجه لر بوقورقچ قرا کتفه نسبتله عاذنا کوندوز صایله بیایدی . یاغمور باردقلردن پوشانیرجه سنه دو . کیلور، سدمات برقه کوکاری بره

مرزفونده «شفا بوردی» هسته خازنده مجروح غازیلمریمی نرادی ابدیه هیئت المباد و همشیره لر

۱ - سر طیب اویراتور رفعت حمدی بک ، ۲ - طیب عونی بک ، ۳ - خارجییه شفی عونی بک ، ۴ - باقتریولوج علاءالدین بک ، ۵ - طیب عابدین ، ۶ - رمزی ، ۷ - شکری ، ۸ - توفیق خلکی ، ۹ - امین بکتر ، ۱۰ - احتیاط طیب اکرم طوق ، ۱۱ - جواد ، ۱۲ - توفیلوس ، ۱۳ - هامپارسوم ، ۱۴ - آرام ، ۱۵ - خزلامبوس ، ۱۶ - ابراهیم افندیلر ، ۱۷ - سر اجزایی ابراهیم بک ، ۱۸ - اجزایی ملازم اول رجب ، ۱۹ - اجزایی احتیاط ملازم اولی آلتکیوادیس ، ۲۰ - مهبران ، ۲۱ - مسیاق افندیلر ، ۲۲ - دیش متخصیصی ندیم افندی ، ۲۳ - آلائی کابی جیل ، ۲۴ - کاتب ابراهیم حق ، ۲۵ - رفعت افندیلر ، ۲۶ - اندیباط شایلی یوزباشی نوری افندی ، ۲۷ - ملازم تکی حسن آغا ، ۲۸ - ماکینست حسینی افندی ، ۲۹ - همشیره قدره ، ۳۰ - مهجوره ، ۳۱ - آزنیف ، ۳۲ - مایره قی ، ۳۳ - پاره ناس ، ۳۴ - زیازان ، ۳۵ - مقبوله ، ۳۶ - واسیلیکی ، ۳۷ - بدیهه ، ۳۸ - نوریه ، ۳۹ - آرمینا خانملر .

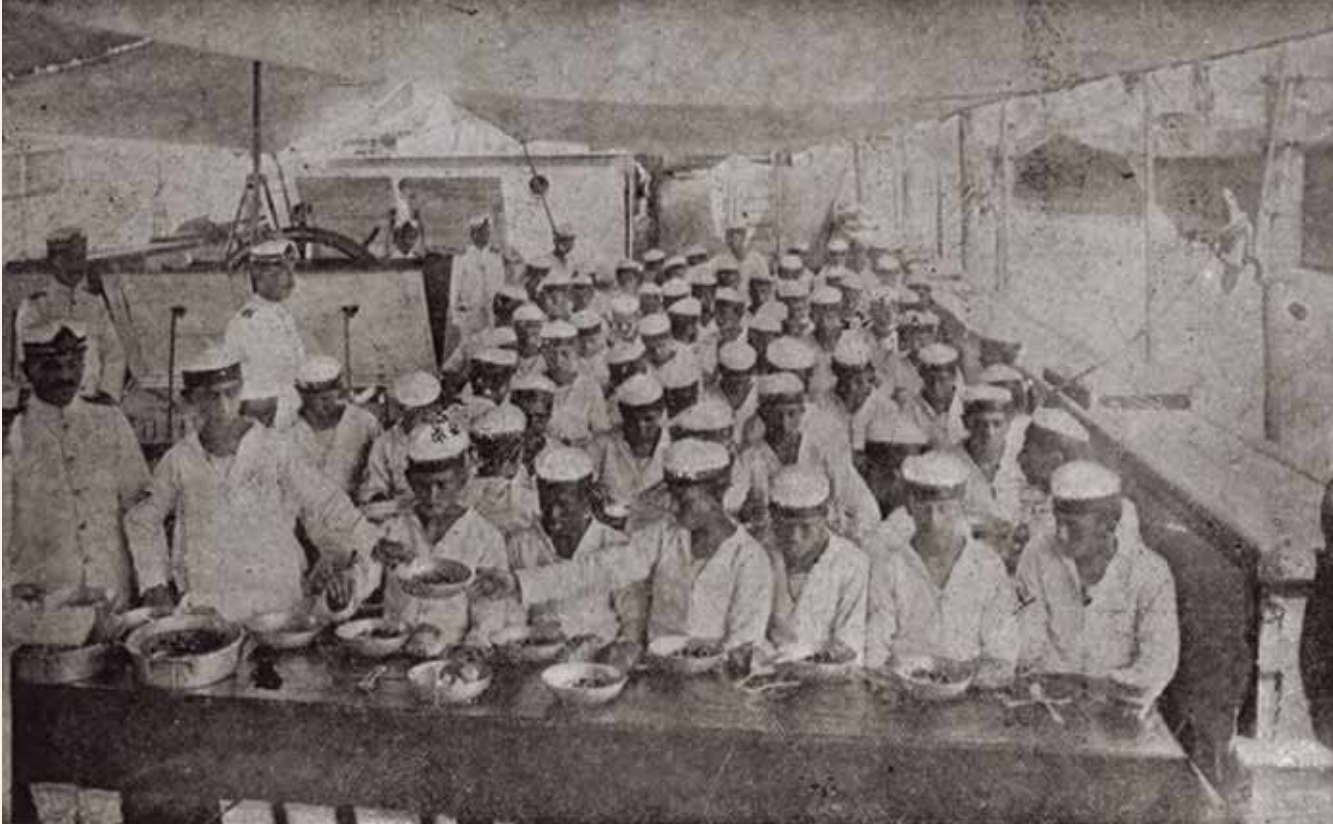

Deniz talebesi Preveze sefine-i hümayunu dershanesinde: Bir azm-i kati ile ati-i tekemmülü ihzara çalışırken

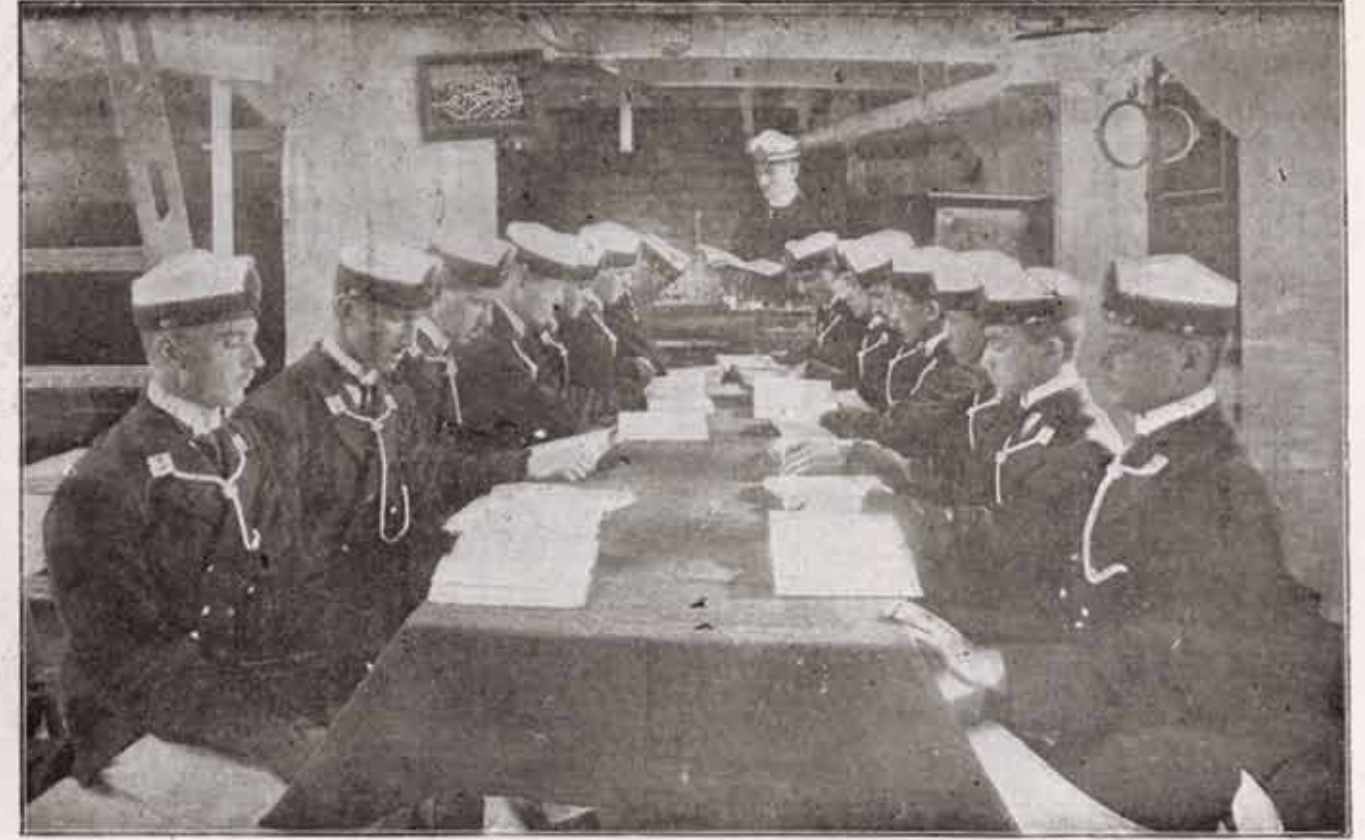
ifham edemez. O sağdan saydıran, mevcudun adedini anlatan başka bir usule başka bir tamama tâbi olduğundan askerî memurlar bütün mevcudiyetleriyle çalışıyorlar. Vazifelerini ikmâl uğraşıyorlardı.

Trenin tam karşısında ve kapısı açık kırkbeşlik bir vagonun hizasında bir karaltı vardı, oraya mihlanmış duruyordu. Abdülkadir Kemalî bu karaltının ne olduğunu anlamak istemişti, evvela nöbetçidir diye hükmetti. Hakikatte bu bir şefik nighbân-ı evlâd-ı vatandı.

Bilecik İstasyonu'nda bir askerî tren harekete âmâde idi, lokomotif istim hazinelerinde fazla geleni keskin bir hissiyatla amûden semt-i semâya savuruyordu, otuz iki vagon biri birine yapışmış, şanlı yolcularını taklid edencesine dizilmişti. İkinci kampana çalınmış olmalı ki vagonlara inen binen yok. Fakat askerî trenlerin ikinci kampanalarıyla üçüncü kampanaları arasında epeyce zaman geçtiğini biliriz. Sivil yolcu trenlerinin ân-ı hareketini ihtar eden kondüktörlerin (tamam) (tamam) nidâları askerî bir trenin harekete hazır olduğunu

Donanma-yı hümayuna ait intiba'attan: İclaliye korvet-i hümayununda güverte çırakları yemekte

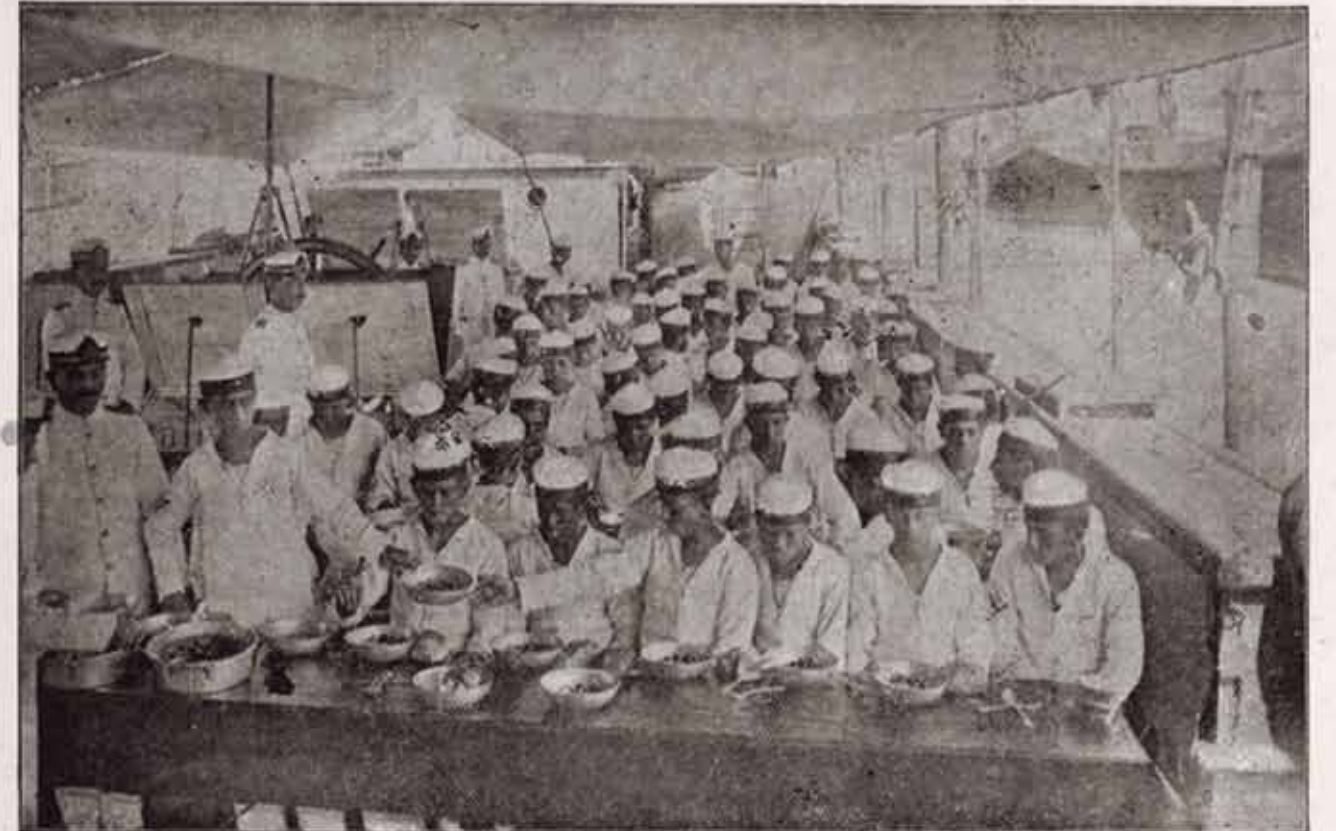

دکن طلیسی برزده سفینه همایونی درس خانه سنده : بر عزم قطعی ابدائی نگرانی امضایه جالیشرکن

افهام ایدم. او صافدن صایدبران، موجودك عددی آستانان باشقه بر اصوله باشقه بر تمامه تابع اولدیندن عسکری مأمورلر بوتون موجو- دینلرله جالیشرورلر. وظیفه لرخی اكماله اوغراشیورلردی.

ترهك تام قارشینده و قاپیسی آجیق قرق بشك بر واغونك حذر سنده برقرالی واردی، اورایه میخلانش دوریورودی. عبدالقادر کالی بو قرالینك نه اولدیغی اسلامی ایستمدی، اولا نوبتی در دبه حکم ایشدی. حقیقته بو برشفیق نکهبان اولاد وطندی.

بیله جك استاسیوننده بر عسکری ترهك حركته اماده ایدی، لوقو- موتیف استیم جزیه لرده فضلہ کافی کسکین بر خیشیری ایلہ عموداً سمت سایه صاووریورودی، اوتوز ایکی واغون بری برته یاشمش، شانی بولیلرینك صف حرنی تقلید ایدرجه سده دیزلشدی. ایکنجی قامبانا چالینمش اولمالی که واغونلره این، بین یوق، فقط عسکری ترهك ایکنجی قامبانا لرله اوچنجی قامبانالری اده سنده ایجه زمان کچدیکنی بیلیرز. سیویل بولجی ترهك لرینك آن حرکتی اخطار ایدن قوندوقدور. لرك (تمام) (تمام) ندالری عسکری بر ترهك حركته حاضر اولدیغی

دونخای همایونه عائد انطباعاتدن : اجهلده قوردهت همایوننده کوکرنه جیراقلری بیکمه

Hüseyin bu sözleri kalbinin amak-ı ahd ü vefasına göm-
düğünü îma eden bir huzû ile dinlemişti. Anasını ve Abdül-
kadir'i selamladı, gitti.

Abdülkadir bu büyük ruhlu kadınla yalnız kalmıştı sordu:

- Valide demek ki sizin soyun erkekleri hep şehit oldular
öyle mi?

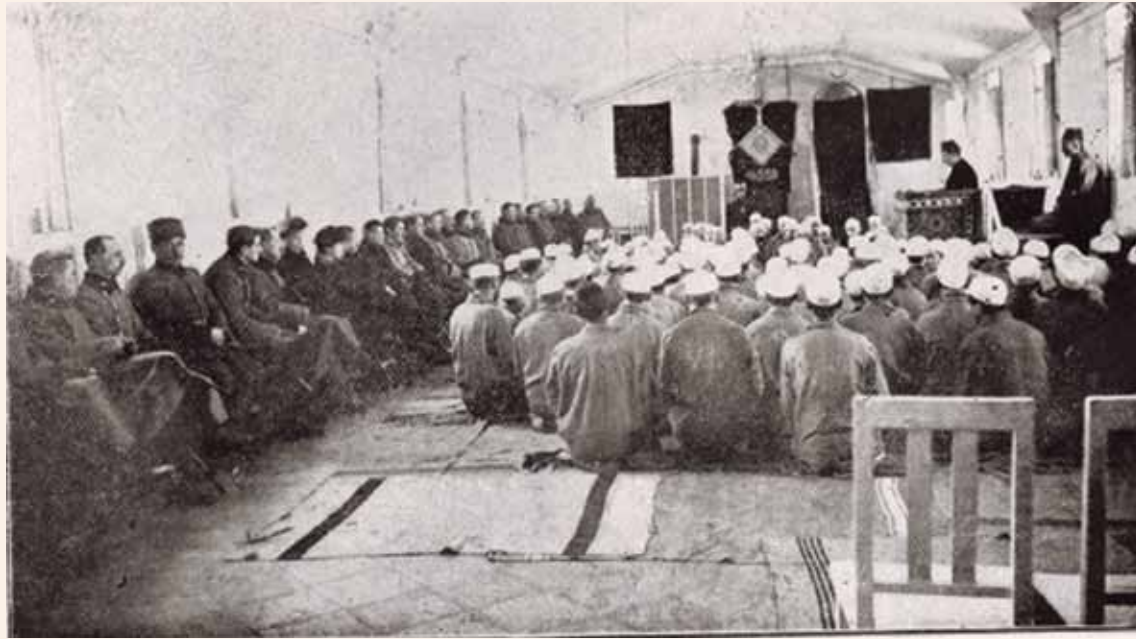
- Yalnız bizim soy değil oğul. Elli yıldır köylü mezarlığı
delikanlı gömemedi, din dursun da ko biz
hep ölelim.

- Şimdi köyünüzde
hiç erkek yok mu?

- Köyümüz bütün
erkek dolu. Bizi beğе-
nemediniz mi, hiçbir
işimiz geri kalmadı.
Evvelen nasılsak yine
öyleyiz, bağrımıza kara
taş bağladık düşman
mahvoluncaya kadar
dayanacağız. Yarada-
nım bana o günü gös-
termeden canımı alma-
sın dedi.

Galiçya'da: Aziz vatanlarını müdafaa için uzak cephelerde şehit düşen kah-
ramanlarımıza definiden sonra tabur imamı dua ediyor

Galiçya'da: Yaralı gazilerimize tahsis edilen Yardviç hastahanesindeki caminin resm-i kişada ve mevlid-i şerif kıraatı

Abdülkadir bu ulu vâlidenin karşısında donmuş kalmıştı.
Dayanamadı gözlerinden iki cıvâr-ı iftihar salıverdi ve bir
îman ve kanaatle şu sözleri söyleyerek ayrıldı:

Milleti doğuran da ana yaşatan da. Türk anası hâlâ ora-
daydı trenin hareketini bekliyordu.

Yanına takarrüb ettiği vakit kamet-i bülendi ekdar-ı manevi-
yenin бүkdüğü bellerin şekli-rükûnu andıran zaruret-i inhıraf-
la bir az önüne doğru eğilmişti. Elinde bir değnekcik sırtında
bağlı bir torba vardı. Karaltı, sükûn-ı hazini lisan-ı sâmitine,
kalb-i giryebârına tercüman olmuş, mukaddes bir maksadla bir
abide-i zî-hayat gibi orada kakılmış kalmış bir Türk anasıydı.
Saikaların salıverdiği kuvvetli projektörlerin tenviratı sararmış,
çizgili çehresini gösterdi. Başındaki örtü ıslanmış, çenesine,

şakaklarına akçıl saçlarına
yapışmıştı. Berk açıldığı her
ân mahdud zarfında gözleri
vagona ini'taf ediyordu.
Abdulkadir yaklaştı:

- Valide burada ne duruyor-
sun? Sualile atideki muha-
vere başladı:

- Şimendiferde asker oğlum
var onu geçirmeğe sela-
metlemeğe geldim.

- Oğlun kimdir, nerelidir?

- Söğüt'ün Akgünlü köyün-
den, Osmançığın ana yata-
ğından Mahmud oğlu Hüse-
yin.

- Çağırayım mı, görmek isti-
yor musun?

- Ona bir sözüm var söyleye-
cektim. Zahmet olmazsa,
sana duâ ederim.

Abdulkadir vagona koştu.
Bir künye okudu. Mahmud
oğlu Hüseyin Söğüt.

Bir ses:

- Efendim. Benim Mahmud
oğlu Hüseyin Söğüt.
Akgünlü'den

- Gel oğlum seni anan gör-
mek istiyor

Delikanlı vagonun atladı.
Şuâat-ı berkiyeden seçilebi-
len levendâne bir vücud,
filiz gibi bir boy, Hüseyin
polat, müheykel gibi hazır
ol vaziyetinde sağ el selam
ve ihtiram mevkiinde Abdül-
kadir'in karşısında emre
âmâde idi.

Berberce yürüdüler.
Muhterem validenin müvâcehesinde durdular. Hüseyin
anasının elini öptü. Zavallı Valide ciğerparesini bir daha
kokladı. Dedi ki:

- Hüseyin... Dayın Şıpka'da baban Dömeke'de ağaların da
sekiz ay evvel Çanakale'de yatıyorlar.

Bak son yongam sensin! Minarenden ezan sesi kesilecekse,
caminin kandilleri körlenecekse sütlerim haram olsun ölde
köye dönme. Yolun Şıpka'ya uğrarsa dayının ruhuna Fatıha
okumayı unutma! Haydi oğul Allah yolunu açık etsin" dedi.

حسین بو سوزلری قلبك اعماق عهد و وفاسنه كومديكنی ایا
ایدن بر حشوع ايله دیکلمشیدی. اناسی و عبدالقادی سلاملادی .
کیتدی .

عبدالقادیر بو بویرك روحی قادینله یالکز قالش ایدی سوردی:
— والده دینك كه سزك صویك ارککلری هپ شید اولدیله اولمى .

— یالکز بزم صوی

ده کیل اوغل . الی بیله
کویلی سزالله دلی قانی کو.
همدی ، دین دورسونده قو
بزم هپ تولهلم .

— شمدی کویکیزده

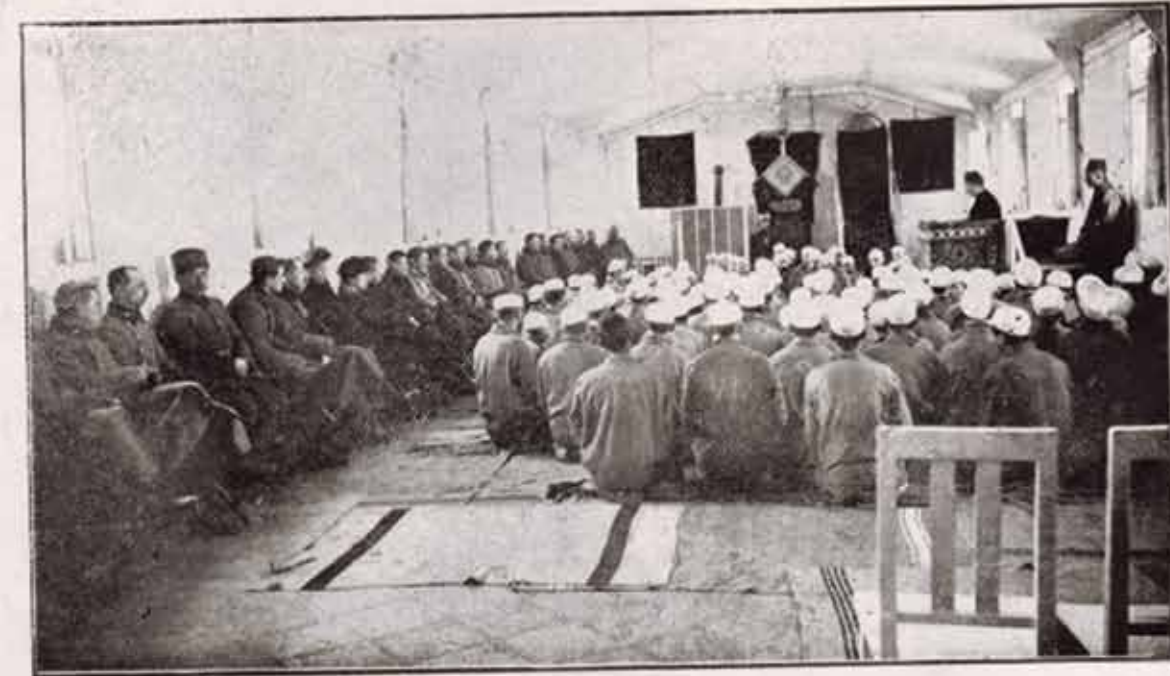
هیچ ارکك یوقی ؟

— کویز بوتون ارکك
دولو . بزی بکهنه مدیکیمی ،
هیچ بر ایندز کزی قانادی .

اولدن ناسله قینه اوله بزم ،
بفریمزه قاره طاش باغلادی
دشمن عمو اولجه به قدر
دایانه جفزم . یارادام بکا او
کوی کویسترمه دن جایی
آلماسون دیدی .

غالیبیاده : عزیز وطنلریمی مدافعه ایچونه اوزاره جهرلرده شریپر دوشن
قهرمانلرمیزه دفتنرله صوکر اطا بور امامی دعا ایسپور

غالیبیاده : یارلی غازیلریمیزه تخصیص ایلمله یاردریج هسته هارستروکی
جامعك رسم کتادی و مولود شریف قرائتی

عبدالقادیر بواولو والدهك قارشوسنده طوکش قالمشیدی . دایانامادی
کوزلردن ایکی جویبار افتخار سالیویردی ویرایان وقتانله شو سوز .
لری سوبله بهرک آیرلادی :

ملنی دوغرامه ده آنا باشانامه ده .

تورک آناسی حالا اوراده ایدی ترمك حرکتی بکله یوردی .

یانه تقرب ابتدکی وقت قامت بلندی ا کدار معنویهك بوكدیکی
بلرک شکل رکوعی آ کدیران ضرورت انحراف ايله برآز اوکته دوغری
آ کیشیدی. آئنده برده کته جک، صبرنده باغلی برطوری اوادی. قرالتی،
سکون حزبی لسان صامته ، قلب کره یارینه تر جان اولش ، مقدس
بر مقصدله بر آبدی ذی حیاة کپی اوراده قاقیلش قالش بر تورک آناسی
ایدی. صاعقه لک سالیویردیکی قوتلی پروزه کتورلرک تنویرانی صارامش،

چیزکیلی جهره سنی کویستر .
دی. باشنده کی اورتو ایصلا .
نمش ، چکهنه ، شفاقلرینه
آقجیل ساجلرینه یاشمیشیدی .
برق آجیلدهنی هر آن محدود
ظرفنده کوزلری واغسونه
الهطاف ایدیووردی . عبد .
القادر یاقلاشیدی :

- والده بوراده نه دور .
بیورسک؟ سو ایلله آتیده کی
عاوره باشلادی :

— شمنه و فرده عسکر
اوغلم وار آنی کیمرکمه سلامتله .
مکه کادم .

— اوغلك کیمدر، تره لیدر؟
— سکودك آق کویلی
کویندن، مئانیجك آنا یانغندن
عمود اوغلی حسین .

— چاغیره می، کورمك
ایستورمیسك ؟

— اوکا برسوزم وار سو .
یلده چکدم . زحمت اولازسه
سکا دعا ایدرم .

عبداللار واغونه قوشیدی .
برکته اوقودی: عمود اوغلی
حسین سکود .

بر سس :
— افندم . بنم عمود اوغلی

حسین سکود . اق کویلیدن .
— کل اوغلم سنی آنك
کورمك ایستور .

دلی قانی واغوندن آنلادی .

شعاعت برقیه دن سچیله یان لوندانه بروجود، فیلیز کپی بر بوی؛ حسین
بولاد مهیکل کپی حاضر اول وضعیتنده صاغ ال سلام و احترام موقعنده
عبدالقادیرک قارشوسنده امره آماده ایدی . برابرجه یورودیلر . محترم
والدهك مواجهه سنده دوردیلر . حسین آناسك آلیی اویدی. زوالی والده
چکر یارمسی بر دها قوقلادی. دیدی که :

— حسین.. دایک شیبقه ده ، باباك دومه که ده اغالرده سکزی ای
اول جنای قلعه ده یایورلر .

باقی سوک یونتم سنك! مناره دن اذان سسی کیله چکه، جامك
قتیللری کورلنه چکه سودلرم حرام اولسون توله کویه دونه . بولک
شیقه یه اوغراسه دایك روخته فاعه اوقومنی اونوته هایدی اوغل
الله بولنی آجیق ایشون دیدی .

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Y72 K2 Kumandanı Yüzbaşı
İsmail Hakkı Efendi
(21 Teşrin-i evvel 332)

Y38 K10 Kumandanı Kidenli
Yüzbaşı Kadri Efendi
(28 Nisan 331)

Y21 T2 Kumandanı Binbaşı
Ömer Lütfi Bey
(18 Nisan 331)

Fırka 51 Kumandanı Miralay
Mehmed Ali Bey
Tarih-i şehadeti:
(18 Teşrin-i sani 331)

Y5 Süvârî K2 Mülâzım-ı
sânisi Ziya Faik Efendi
(19 Haziran 331)

Y102 K1 Kumandanı Yüzbaşı
Derviş Efendi
(17 Teşrin-i evvel 330)

Y30 K10 Kumandanı Yüzbaşı
Halil Erkânî Efendi
(15 Nisan 331)

Osmancık Gönüllü Taburu
K2 Kumandanı Mülâzım-ı evvel
Yusuf Ziya Efendi
(21 Mart 331)

Y21 K9 İhtiyat Zâbit Namzedi
Yusuf Cemal Efendi
(8 Ağustos 331)

Y24 K5 Mülâzım-ı evvelî
Nazif Efendi
(26 temmuz 331)

Y57 K4 Kumandanı Mülâzım-ı
evvel Mehmed İzzet Efendi
(4 Kânun-ı evvel 332)

Fırka 7 İstihkam t5 K5 Mülâzım-ı
sânisi Muhlis Abdullâh Efendi (14
Ağustos 331)

Y56 K8 İhtiyat Zâbit Namzedi
Osman Remzi Efendi
(29 Nisan 331)

Ertuğrul Jandarma Taburu
İnecöl Takım Kumandanı
Mülâzım-ı sani Sabri Efendi
(4 Kânun-ı sani 330)

Y112 K1 Mülâzım-ı sânisi
Necib Efendi
(1 Kânun-ı sani 331)

Y36 K8 Kumandanı Mülâzım-ı
evvel Mahir Efendi
(29 Haziran 331)

مبارك شهيدلريمز

Y72 K2 Kumandanı Yüzbaşı
İsmail Hakkı Efendi
(21 Teşrin-i evvel 332)

Y38 K10 Kumandanı Kidenli
Yüzbaşı Kadri Efendi
(28 Nisan 331)

Y21 T2 Kumandanı Binbaşı
Ömer Lütfi Bey
(18 Nisan 331)

Fırka 51 Kumandanı Miralay
Mehmed Ali Bey
Tarih-i şehadeti:
(18 Teşrin-i sani 331)

Y5 Süvârî K2 Mülâzım-ı
sânisi Ziya Faik Efendi
(19 Haziran 331)

Y102 K1 Kumandanı Yüzbaşı
Derviş Efendi
(17 Teşrin-i evvel 330)

Y30 K10 Kumandanı Yüzbaşı
Halil Erkânî Efendi
(15 Nisan 331)

Osmancık Gönüllü Taburu
K2 Kumandanı Mülâzım-ı evvel
Yusuf Ziya Efendi
(21 Mart 331)

Y21 K9 İhtiyat Zâbit Namzedi
Yusuf Cemal Efendi
(8 Ağustos 331)

Y24 K5 Mülâzım-ı evvelî
Nazif Efendi
(26 temmuz 331)

Y57 K4 Kumandanı Mülâzım-ı
evvel Mehmed İzzet Efendi
(4 Kânun-ı evvel 332)

Fırka 7 İstihkam t5 K5 Mülâzım-ı
sânisi Muhlis Abdullâh Efendi (14
Ağustos 331)

Y56 K8 İhtiyat Zâbit Namzedi
Osman Remzi Efendi
(29 Nisan 331)

Ertuğrul Jandarma Taburu
İnecöl Takım Kumandanı
Mülâzım-ı sani Sabri Efendi
(4 Kânun-ı sani 330)

Y112 K1 Mülâzım-ı sânisi
Necib Efendi
(1 Kânun-ı sani 331)

Y36 K8 Kumandanı Mülâzım-ı
evvel Mahir Efendi
(29 Haziran 331)

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Y97 T1 Alay Müfettişi İbrahim Hakka Efendi
(8 Şubat 330)

İkinci Ordu Menzil Sertabibi Binbaşı Sadıllah Bey
(11 Kânun-ı evvel 332)

Y61 T1 Kumandanı Binbaşı Fuat Bey
(4 Eylül 332)

Y98 Kumandanı Kaimmakam Ali Rıza Bey.
Tarih-i şehadeti:
(20 Kânun-ı evvel 331)

Y63 K1 Mülâzım-ı sâni Ahmet Hamdi Efendi
(14 Nisan 331)

Y56 K9 Kumandanı Yüzbaşı İbrahim Ethem Efendi
(21 Nisan 331)

Y46 K9 Kumandanı Yüzbaşı İbrahim Hikmet Efendi
(28 Temmuz 331)

Y92 K10 Mülâzım-ı sâni Cevad Efendi
(22 Kânun-ı evvel 330)

Y45 K12 Zabıt Vekili Mehmet Efendi
(8 Teşrin-i evvel 332)

Y109 K3 Mülâzım-ı evvel Abdullah Efendi
(9 Teşrin-i sâni 330)

Y17 K10 Kumandanı Yüzbaşı Mustafa Efendi
(9 Temmuz 331)

Y45 K12 Zabıt Vekili Esat Efendi
(7 Teşrin-i evvel 332)

Y21 K3 Yaveri İhtiyat Zabıt Vekili Zeki Raşit Efendi
(24 Mart 331)

Y42 T1 Yaveri Mülâzım-ı sâni İbrahim Şevki Efendi
(25 Temmuz 331)

Y57 K13 Mülâzım-ı evvel Dimetokali Salih Efendi
(4 Eylül 332)

Y29 K7 Mülâzım-ı evvel Zihni Efendi
(2 Teşrin-i evvel 331)

مبارک شهیدلریمز

ی ۹۷ ط ۱ آلائی مفتیشی
ابراہیم حقی افندی
(۸ شباط ۳۳۰)

ایکدنچی اردو منزل سرتابی بیکباشی
سعدالله بک
(۱۱ کانون اول ۳۳۲)

ی ۶۱ ط ۱ قوماندائی بیکباشی
فواد بک
(۱۱ ایلول ۳۳۲)

ی ۹۸ قوماندائی قائمقام
علی رضا بک
(۲۰ کانون اول ۳۳۱)

ی ۶۳ ک ۱ ملازم ثانیه
احمد حمدی افندی
(۱۴ نیشان ۳۳۱)

ی ۵۶ ک ۹ قوماندائی یوزباشی
ابراہیم ادم افندی
(۳۱ نیشان ۳۳۱)

ی ۴۶ ک ۹ قوماندائی یوزباشی
ابراہیم حکمت افندی
(۲۸ تموز ۳۳۱)

ی ۹۲ ک ۱۰ ملازم ثانیه
جواد افندی
(۲۲ کانون اول ۳۳۰)

ی ۴۵ ک ۱۲ ضابط وکیل
محمد افندی
(۸ تشرین اول ۳۳۲)

ی ۱۰۹ ک ۳ ملازم اولی
عبداللهجید افندی
(۹ تشرین ثان ۳۳۰)

ی ۱۷ ک ۸ قوماندائی یوزباشی
مصطفی افندی
(۹ تموز ۳۳۱)

ی ۴۵ ک ۱۲ ضابط وکیل
اسعد افندی
(۷ تشرین اول ۳۳۲)

ی ۲۱ ط ۳ یاورى احتیاط ضابط وکیل
ذکی راشد افندی
(۲۴ مارش ۳۳۱)

ی ۴۲ ط ۱ یاورى ملازم ثانیه
ابراہیم شوق افندی
(۲۵ تموز ۳۳۱)

ی ۵۷ ک ۱۳ ملازم اولی
دیمتوقالی صالح افندی
(۴ ایلول ۳۳۲)

ی ۲۹ ک ۷ ملازم اولی
ذہنی افندی
(۲ تشرین اول ۳۳۱)

postahaneye tevdi' edil-
mekde olduğundan ida-
remizin ziyâ' hususunda
mesuliyet kabul etmeye-
ceği tekrar ilan olunur.

6- Mecmuanın bir
seneliği 24 nüsha itibar
edilmiştir. Bazı zevat
senenin hitam bulması
münasebetiyle tekrar
pare göndererek abone-
lerinin tecdidini talep
etmektedir. Bir senelik
abone bedeli yigirmi dör-
düncü nüshaya kadar
makbul ve muteber oldu-
ğundan ikinci sene abo-
nesi için pare gönderen-
lerin 25'inci sayıdan itiba-
ren abone kaydı tecdid
olunur.

7- Mecmuamızın her
yerde fiyatı bir gurusdur.
Bazı kitabıcı ve muvaz-
za'ların geçmiş nüshaları
ziyade fiyat ile satmak
istediklerini haber alıyo-
ruz. Şimdiye kadar mün-
teşir nüshaların mikdarı
kafi mevcudu bulun-
duğundan idarehanemiz-
de yalnız 1 gurus muka-
bilinde satılmakda oldu-
ğunu ve kar'ilerimizin
mutazarır olmalarını
beyan ederiz.

Taşra Bayilerimize:

Depozito akçesi
hitam bulan bayilerimiz-
den vakt ü zamanıyla
pare göndermeyenlere
bi'l-mecburiye mec-
mua irsalatı kat' edilir.
Pareyi postaya verdik-
lerini telgrafla bildiren
bayilerin iş'ârâtı nazarı
dikkate alınmayarak
parenin vüsulüne inti-
zar edilir.

Memalik-i Ecnebiye Abonesi:

Harb mecmuasının
memalik-i ecnebiye
için iştirak bedel posta
ücreti ile birlikte otuz
beş gurusdur.

Makedonya cephesinde: (Birinci resim) Perespe'de saray ordularını bir adım
ileriye salıvermeyen müttefik Osmanlı-Bulgar kât'âtından bir mütfreze top
başında. (İkinci resim) batarya kumandanları mevki-i müdafalarında âtiyi
müsterih ve emin nazarlarıyla tedkik ederlerken

Abonelerimize ve Kar'ilerimize:

1- 10 ve 11'inci sayılarımız-
da, mecmuamızın bir yıllık işti-
rak bedeli 25 gurusu ıblâğ edil-
miş olduğundan evvelce 15
gurus göndererek 24 nüsha iti-
bar edilen bir seneliğe abone
olan zevatın fark-ı fiyat olarak
yalnız yedi gurus göndermeleri
ve işbu farkı göndermeyenlere
irsalatın kat' edileceği ilan edil-
mişti. Abonelerimizden bir
kısmı işbu ilanımızı nazarı dik-
kate alarak fark-ı mezkuru
henüz irsal etmemişlerdir. Binaen aleyh idaremiz bu gibi
zevata işbu 17'nci sayıyı gön-
dermekde mazurdur. 24'üncü
sayının neşrine kadar müddet
içinde fark-ı fiyat gönderilirse
tekrar 17'nciden itibaren tera-
küm edenlerle beraber irsalata
devam edilir.

2- Fark-ı fiyat irsal olunurken
kayd ve iade olunmak üzere
abone makbuz senedlerinin de
birlikde gönderilmesi lazımdır.

3- Mecmuanın ziyandan
şikayete ve abone tecdidine
veya adres tebdiline dair sebk
edecek iş'ârâta bila tehhür
cevab verebilmek için isim ve
adresin muvazzah
yazılması icab eder.

4- Mecmuanın
şerait-i iştirası birinci
sahifede muayyen ve
muharrer olduğun-
dan bedelinin suali-
ne dair olan muhar-
rerata cevap i'tâ edi-
lemeyeceği.

5- Her sayı munta-
zaman

Bicar muharebesinde alman Rus üsserası ile Dobruca'da esir edilen Rus ve Romenlerden bir kısmı

یوسته خانه به تودیع ابدلکده
اولدیندن اداره مژک ضیاع
خصوصنده مسئولیت قبول
ایچیه جکی تکرار اعلان اولور.
۶ — مجموعه نك برسنه
لک ۴۴ نسخه اعتبار ابدلشد.
بعض ذوات سنه نك ختام
بولسی مناسبته تکرار باره
کونده ره نك آونه لر نك نك
بدنی طلب ایتمکده در . بر
سنه نك آونه بدلی بکری در دنجی
نسخه به قدر مقبول و معتبر
اولدیندن ایکنجی سنه آونه سی
ایچون باره کونده ره نك ه ننجی
ساییدن اعتباراً آونه قیدی
تجدید اولور .

۷ — مجموعه مژک هر برده
فرائی بر غروشدور . بعض
کتابچی و مؤلفلرک کجش
نسخه لر زیاده فیشات ایله
صانع ایسته دکاری خبر
آیوروز شمدی به قدر منتشر
نسخه لرک مقدار کافی موجودی
بولدیندن اداره خانه مژده
یا لک ۱ غروش مقابلنده
صانیه مده اولدینگی و قوئلر .
بزرک منتشر اولمالرکی بیان
ایدوز .

طشره بایملر مژه :

دیوزیشو آقجه سی
خام بولان بایملر مژدن وقت
وزمانیه باره کونده مینالره
بالمجوریه مجموعه ارسالانی
قطع ایدیلیر . باره یی پوسته به
ویر دکاری تلر افله
یلدیرن بایملرک اشعاراتی
نظر دقته آلییه رقی
باره نك وصوانه انتظار
ایدیلیر .

ممالک اجنیه آونه سی:
حرب مجموعه سنک
ممالک اجنیه ایچون اشتراک
بدل پوسته اجرکی ایله
برلکده اونوزیش غرو-
شدور .

— هر صان متظلاً

مکدونیا جبهه سنده : (برنجی رسم) برده مده سادای اودولرکی راکدم ایلییه صالیورمه یی متفق
عشائی — اولصار قطع ساندن بر مقرزه طوب باشنده . (ایکنجی رسم) بالره قوماندانلری موقع
مداغه نژده آقید مسخرخ و امین نظاریه تدقیق ایدرکن

آبولر نه لر مژه و قارلر مژه :
۱ — ۱۰ و ۱۱ ننجی صا .
بیلر مژده ، مجموعه مژک بر
بیللق اشتراک بدلی ۲۵ غروشه
ابلاغ ابدلش اولدیندن اولجه
۱۵ غروش کونده وک ۲۵
نسخه اعتبار ایدیلن برسنه لک
آونه اولان ذواتک فرق فیشات
اولورکی یا لک ۲ بدلی غروش
کونده ره مری و اشبو فرق
کونده ره مری ارسالانک قطع
ایدیلجکی اعلان ایدیلدی .
آونه لر مژدن بر نفسی اشبو
اعلانیزی نظر دقته آله رقی
فرق مذکور ی هنوز ارسال
ایتمیشلردور . بناء علیه اداره مژ
بوکلی ذواته اشبو ۱۷ ننجی
صانیه کونده مکه مده در .
۲۴ ننجی صانیه کونده مکه مده در
مدت ایچنده فرق فیشات کوند
دیلمسه تکرار ۱۷ ننجین
اعتباراً تراکم ابدلرله برابر
ارسالانه دوام ایدیلیر .
۲ — فرق فیشات ارسال
اولورکن قید و اعاده اولتی
اوزره آونه مقبوض سندلرک
ده برلکده کونده ره یلی
لازمدر .

۳ — مجموعه نك ضیاعندن
شکایته و آونه تجدیدینه و یا
آدرس تبدیلینه دائر سبق
ایده جک اشعاراته بلا
تأخر جواب و برده بیلک
ایچون اسم و آدرسک
موضح یازلسی ایجاب ایدر .
۴ — مجموعه نك
شرائط اشترایی برنجی
صحنه مده معین و محرر
اولدیندن بدلیک سؤانه
دائر اولان حرراته جواب
اعطا ایدیلجه جکی .
۵ — هر صان متظلاً

بیجار محاصره سنده آفانه روس اسراسی ایلر دوبریجده امیر ایچیلن روس دروملر مده بر قسمی

جمادی الاول ۱۳۳۵

فیثانی : ۱ غروسہ

مارت ۱۳۳۳

ادارہ خلیفہ - استانبول - جمال اولی
قابل فزون مسوقاتی نومبر ۶
(تلفون ۱۸۵۴)

استانبول و ولایت ایون پوسہ
اجرت شدہ داخل اولدیقی حلقہ بر
بیلاق اشتراک بدلی ۲۵ غروش

اودبسه کونزه برهیقار عسکر و محاربہ دن بخسابدر رساله مصوره

غالیچاده: آتشی بومبارینی آلتش مترویه قدر دشمن بفرینه صاووران عثمانلی ییکیتلری